

„...van Szószólónk” (1Jn2,1)

ÁRA: 500 Ft
2014. szeptember ~ X. évf. 2. szám

**A családbarát
gyülekezet**

Szószóló

www.refmenthet.hu

Kötődés

&

függőség

Az addikciók spiritualitása

TARTALOM

A gyülekezeti alkalmak felépítése	3
GYÜLEKEZETTÁMOGATÁSI PROGRAM	4
A gyülekezet látása és missziója	4
Szerepek, együttműködések, konfliktusok	4
Generációkon átívelő folyamatok	5
Ifjúsági csoportjaink ősztől	6
Max Weber levele a konfirmációról	7
Gyülekezetfejlesztési kör	7
SZOMSZÉDOK ~ a kulcs-rácalmási gyülekezet	8
TALÁLKOZÁSOK ~ Dr. Nagy István	9
Nagy István: Az istentisztelet jelentősége a keresztyén hitéletben	11
Kötődés & függőség	
Fogalmak kavalkádja	12
A bíróságról egyenesen Dömösre	13
Dömös ~ Kékkereszt ~ gyógyulás	14
Játék- és drogfüggő voltam	16
Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió	17
A szenvedély és én	19
A drogfogyasztás szabályozásának kultúrtörténeti érdekességei	20
Ihat-e, aki már szabad?	21
Megjártam a ranglétrát	22
TANULMÁNY ~ A szenvedélybetegséget támogató iskolák	23
Viselkedési addikciók és kémiai szerfüggőségek	30
GYÜLEKEZETI CSALÁDOS HÉT BÁRDUDVARNOK	
Idén többet is sírtunk együtt...	31
Számomra az első két foglalkozás örvénylő mélyvíz volt	32
A legijesztőbb a piros csúszda volt	32
Cask magamat tudom megváltoztatni	33
Valóban olyanok voltunk, mint egy nagy család	33
A társfüggőség (kodependencia) tünetei	34
Közösen zuhantunk a lélek óceánjába	35
Isten minden nap válaszokat ad	36
Mostanában kezd fontossá válni az egész	36
Most a gyülekezet helyettesítette a családot	36
Nem vagyunk reformátusok, sőt vallásosak	36
Őszinteség, szembenézés, kapcsolat	37
Nyitott és befogadó gyülekezettel találkoztunk	38
Sok igehirdetés maradt emlékezetes	38
Bankcsőd	38
Tiszta Csikágó ~ naplósztírák II/2.	39
Az istentisztelet rendje	43

Kalandozás az ókori Babilonban

KÉPES BESZÁMOLÓ GYÜLEKEZETÜNK NYÁRI KALANDTÁBORÁRÓL

„Harmadéves teológus hallgatóként jutottam hitre” TALÁLKOZÁS című rovatunkban Dr. Nagy István professzor úrral, vagy ahogyan jobban szereti, és közöttünk őt szólítani szoktuk, Pista bácsival (9. oldal)

Kötődés & függőség

Dr. Varga Miklósné Dr. Dobos Judit, a megyei bíróság volt elnöke ~ „Miután Kecskeméten nem találtam segítséget, Budapestre kerültem egy pszichiáterhez, aki említette Dömöst”. (12. oldal)

Makkainé Kutassy Zsuzsanna ~ az orvos megdöbönt, amikor elmondta, hogy az osztályon mennyi drog volt nála, és hogy a kezelés alatt még játékgépezett is (16. oldal)

Tematikus rovatunkban a szenvedélybetegségek és gyógyító szolgálatok világába pillantunk be (12-30. oldal)

„Pár nap múlva hozzányúltam. Az első három napon még nem volt probléma, de a negyedik napon ott találtam magam, ahonnan felálltam annak idején” (21. oldal)

GYÜLEKEZETI CSALÁDOS HÉT BÁRDUDVARNOK

Számomra nagyon sokat jelent, hogy létezik a hetényegyházi gyülekezet közössége, ahova bármennyi év elteltével is úgy jöhetek, mintha hazajönnék (Sebők Suci) Abban biztos voltam, hogy előrébb fogok lépni, már csak azért is mert egy szere-

tő és egymást támogató közösségnek vagyok a tagja (Telekes Tamás) Óriási lelki mélységeket és magasságokat éltem meg. (Magonyiné Marika) Az iskolában mindenki csak a legszebb nyári élményét mesélhette el, és Szandi alig tudta abbahagyni a lelkes élménybeszámolóját a református gyülekezeti hétről. (Juhász Kriszta)

A gyülekezeti alkalmak felépítése

Októbertől átszervezzük a hétközi gyülekezeti alkalmak strukturáját, amellyel kapcsolatban fontosnak tartjuk, hogy közösségünk átlássa és értse is, mit miért teszünk. A gyülekezeti alkalmak rendjének kialakítása egyfelől a gyülekezetünk közösségének fejlődéséhez, másfelől a hitbéli látásunkhoz igazodik.

Azt reméljük, hogy ez a sematikus ábra segít rendszerben látni és érteni gyülekezetépítési szándékunknak ezt a területét.

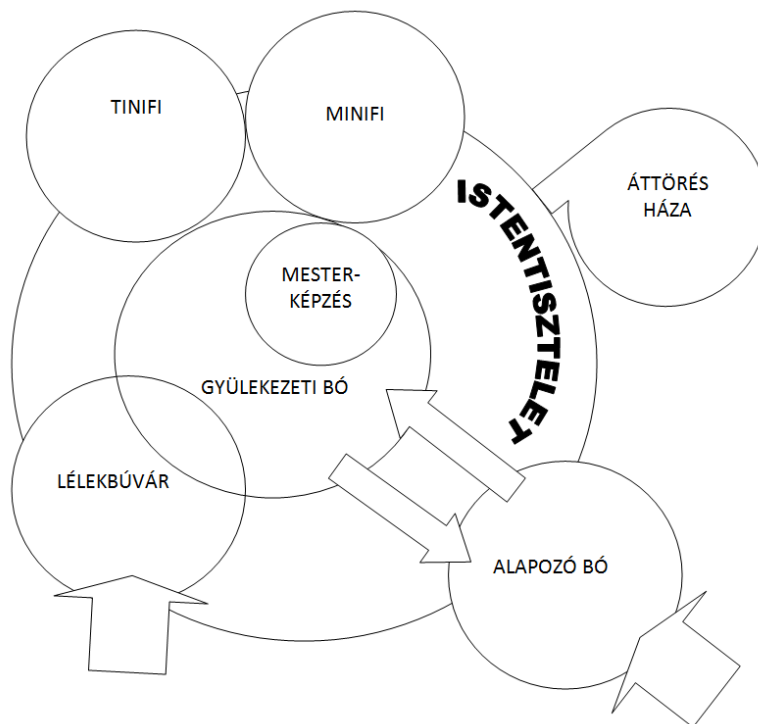
A gyülekezet életének centrumát az **istentisztelet** jelenti. Nagyon fontosnak tartjuk újra és újra hangsúlyozni, hogy az istentisztelet nem a kikapcsolódás, a feltöltődés színtere — jóllehet valamennyiünk számára jelent feltöltődést és kikapcsolódást is —, hanem az Isten dicsőítésének és a Neki való szolgálatnak a helye. Ezt azért fontos kiemelni, mert rendkívül sok félreértés, csalódás vagy konfliktus származik abból, ha ez nem válik világossá. Mi megértjük, és elfogadjuk, hogy korunk emberének egyik elvárása (megrendelése) az istentisztelettel szemben ez. Sőt, részben ki is szolgáljuk ezeket az igényeket annak érdekében, hogy a ránk bízott üzenet érthetőbb, befogadhatóbb, személyesebb legyen. Ugyanakkor semmilyen felhatalmazásunk és lehetőségünk nincs arra nézve, hogy kompromisszumot kössünk, és az egyéni igények az istenközpontság rovására jelenjenek meg közösségünk életében. Jóllehet az istentisztelet lehetősége mindenki előtt nyitott lehetőség, gyülekezetünkéről általánosságban az a kép fogalmazódik meg, hogy nyitott, el- és befogadó közösség vagyunk, mégis elsődleges küldetésünknek azt tartjuk, hogy az Isten személyéhez vagy a gyülekezet közösségéhez közeledni akaró, az általunk képviselt minőségeket értéként fogadó embereket segítsük fejlődésük útján, szemben azzal a gyakori nézettel, amely általában mindenkit meg akar szólítani, és az *Istennek való szolgálat* helyett az *emberek közötti szolgálatot* helyezi előtérbe.

A **Gyülekezeti biblióra** egyházközségünk aktívabb, hitében tudatosan fejlődni kívánó részének közösségi színtere, ahol az istentiszteletre való közös készülődés, tematikus beszélgetések, érdekesebb témák feldolgozása, de a közösségépítő alkalmak is megférnek egymás mellett.

A Gyülekezeti bibliórai közösség szűkebb csoportjának emelt szintű képzésére szolgál a **Mesterképzés**, ahol az elmúlt években többek között teológiai szakirodalmakat dolgoztunk fel vagy bibliai görög nyelvet tanultunk. Így foglalkoztunk bibliai szövegmagyarázattal, dogmatikával stb. Idén a Mesterképzés keretében intenzív tanítványképzést kezdünk el, amely hosszú távú célja egy olyan mentori rendszer kialakítása, amely érdemi módon segíti a közösségünkbe érkezők beilleszkedését, illetve istenkapcsolatuk fejlődésének személyre szabott lehetőségét.

A **Lélekbúvár**, lelkigondozói zárt csoportunkat (ami azt jelenti, hogy az intimitás megőrzése és a csoporttitoktartás megtartásának lehetősége miatt az induló csoporttal haladunk végig, később bekapcsolódni nem lehet) lehetséges, hogy egy jövő évi többnapos lelkigondozói tréning keretében tartjuk meg. A program témafelelőse **Friedrich Marcsi**. Érdeklődni és jelentkezni is nála lehet. A részletekről később adunk részletesebb információt.

Az **Alapozó bibliórát** azoknak ajánljuk, akik mostanában érkeztek gyülekezetünkbe, illetve akik szeretnék megerősíteni hitbéli alapjaikat, és a keresztyénség alapkérdéseiről (pl. honnan tudhatjuk, hogy létezik Isten; mennyire megbízható a Biblia; miért van ennyi vallás stb.) szívesen beszélgetnek, vitatkoznak.

A **Minifi** és a **Tinifi** két ifjúsági korosztályt, az alsó tagozatos fiatalokat és a felsősöket, valamint középiskoláskorúakat szólítja meg. Az ifiket a gyülekezet 3-3 munkatársa vezeti. A Minifi vezetői **Kis Ilona**, **Darányi Kriszta** és **Rézsó-Nagy Réka**, a Tinifi vezetői **Telekes Tamás**, **Nyíri Judit** és **Ferenczi Zoltán** lesznek.

Az **Áttörés háza**, gyülekezetünk missziói programja a későbbiekben indul majd el. Erről a Szószóló előző számában részletesen olvashattunk. Mivel gyülekezetünk alapértékeihez tartozik, hogy szolgáló közösség legyünk, és az Isten előtti szolgálat ne néhány személy ügyévé degradálódjon, missziói programunkra 2015-től közös *missziói képzés* keretében készülünk majd.

Az **Áttörés háza**, gyülekezetünk missziói programja a későbbiekben indul majd el. Erről a Szószóló előző számában részletesen olvashattunk. Mivel gyülekezetünk alapértékeihez tartozik, hogy szolgáló közösség legyünk, és az Isten előtti szolgálat ne néhány személy ügyévé degradálódjon, missziói programunkra 2015-től közös *missziói képzés* keretében készülünk majd.

Az **Áttörés háza**, gyülekezetünk missziói programja a későbbiekben indul majd el. Erről a Szószóló előző számában részletesen olvashattunk. Mivel gyülekezetünk alapértékeihez tartozik, hogy szolgáló közösség legyünk, és az Isten előtti szolgálat ne néhány személy ügyévé degradálódjon, missziói programunkra 2015-től közös *missziói képzés* keretében készülünk majd.

Gyülekezettámogatási program

Hálásak vagyunk azért, hogy Isten megengedte nekünk, hogy gyülekeztünk közössége számára fontos legyen, hogy közösségünk fenntartsa önmagát, és így szolgálatunkat stabil anyagi keretek között végezhessük. Isten iránti hálánkat, és az egyházunk iránti felelősséget abban is kifejezzük, hogy erőforrásainkból azoknak is juttatunk, akik lehetőségei a miénknél szűkebbek. Olyan egyházközséget igyekeztünk keresni, amely megfelel a következő feltételeknek: nem az a célja, hogy fenntartsa intézményi kereteit, hanem azért akar fennmaradni, hogy a küldetését betöltse, ezért komolyan figyel az értékeire, és küzd azért, hogy értékközpontú gyülekezetként szolgáljon, a gyülekezet presbiterei hívó és szolgáló tagok, a gyülekezet közössége keresi a maga jelenkori eszközeit, áldozatot hoz magáért, nem másoktól várja a megoldást, szívesen tanul, de még

nem találta meg azt az utat, amely az ő saját útja.

Több lelkipásztort, esperest, és 3 teológia tanárát is megkerestük, hogy javasoljon ilyen gyülekezeteket, akiket megkereshetünk. Őt gyülekezet került a látóterünkbe. Végül a kulcsrácálmási gyülekezetet választottuk.

Nagyon imponáló volt, hogy az első találkozásunk során, amikor felajánlottuk az adományainkat, Kovács Enikő, a gyülekezet lelkésze elmondta, jelenleg a pénzügyi támogatásra nem tart igényt a gyülekezet, ugyanis újonnan alakult missziói gyülekezet lévén az egyházkerületi támogatás bővegesen fedezi a szükséges kiadásokat. (Persze a cél az ő esetükben is az önfenntartás.)

Augusztus utolsó hétvégéjén a gyülekezet négy tagjával ellátogattunk Rácálmásra, hogy az otta-

ni két gyülekezetrész presbitereivel találkozassunk. Lelkesítő volt látni a nemrég hitre jutott, ambiciózus testvéreket, illetve azokat a munkatársakat, akik kihangsúlyozták, támogatni kívánják lelkészüket a szolgálatában.

Látogatásunk célja az volt, hogy az együttműködés kereteit megbeszéljük. Alább a vitaindítók összegzéseit olvashatják a Szószóló olvasói.

Istentisztelet Kulcsra

A gyülekezet látása és missziója

A gyülekezetépítés látás kérdése. Ez stratégiai pont, hiszen a küldetésünket is csak akkor vagyunk képesek helyesen megfogalmazni, ha a jövőképünket helyesen látjuk. Így tudunk egységes cél- és feladatrendszert is kialakítani.

Jóllehet ez a szemlélet ma elsősorban az üzleti életből köszön vissza, jó tudni, hogy ezt a munkamódszert mi tanítottuk meg a világnak. A fő különbség talán abban rejlik, hogy míg a business világában a jövőképet és a küldetést a vállalkozás vezetői fogalmazzák meg, az egyház világában — ahogy ebben a szemléletben az eredetileg is benne rejlik — mindezt nem kialakítani, hanem felismerni kell. Ez gyökeres különbség a kétféle „felhasználás” között.

Kinek adja Isten a látást? Elsőre azt felelnénk, hogy a lelkipásztornak. Azonban a Biblia tanulmányozása során azt

látjuk, hogy Isten csak kivételes esetekben (főleg krízishelyzetekben) hatalmaz fel egy-egy embert vezetői, döntési feladatokkal. Minden más esetben a gyülekezeteket szólítja meg. Hogyan tud a gyülekezet közös látásra jutni? Ennek eszközeit szeretnénk átadni a rácálmási gyülekezetnek.

Misszió – térítés vagy küldetés? Sokszor hallani, hogy a missziói parancsot (Mt 28, 18-20) egyesek úgy értelmezik, mint térítési felhívást. Ám ez abból a félreértésből fakad, hogy nem látjuk meg, hogy a tanítvánnyá létel a teljes életünket átható elköteleződés, amelyet mi emberek nem tudunk megadni, legfeljebb felismerni. Ha Pál missziós útjait elemezzük, arra a következtetésre juthatunk, hogy a misszió mindig egy meghatározott kultúrában történik, amelynek sajátosságait nem téveszthetjük szem elől. Talán Newbin

– napjaink meghatározó missziológusa – összegzi általánosan ismert módon: a Biblia tanítása szerint a misszió küldetés, vagyis „az a feladat, amelyért az egyház a világba küldetett”. Nem a mennyiségi mutatók növelésére kell a hangsúlyt helyezni, hanem az engedelmisségre. Isten cselekszik, nem pedig mi. Mindössze annyit tehetünk, hogy elhárítjuk a küldetés megvalósításának az akadályait az egyházban, gyülekezetünkben.

A mi gyülekezetünkben ma már a misszió fogalmának bibliai értelmezése magától értetődő. Ezt mi nagyon fontosnak gondoljuk, hiszen alapvető probléma, ha ilyen kérdésekben a gyülekezet eltérő módon gondolkodik.

A missziói gyülekezet ethosza visszaköszön egy gyülekezet közösségének érték- és érdektrendszerében, a hitelességében, a légkörében, miliójében stb...

Kis Ilona

Szerepek ~ együttműködések ~ konfliktusok

Gyülekezetünkben a lelkész személye nem a megszokott módon válik hangsúlyossá. Azt ismertük fel,

hogy a lelkészi szerep ilyen túlhangsúlyozása messze túllépi azt a keretet, amelyet a Biblia vagy akár református hagyományaink megengednek

nekünk. Látásunk szerint egy református gyülekezetben meghatározó szerepe a gyülekezet közösségének van. Lényegében ezt jelenti a zsinat-

presbiteri elv, amely formálisan jelen van ugyan egyházunk életében, de funkcionálisan alig fellelhető.

A lelkész szerepének helyé-

re kerülése lehetővé teszi azt is, hogy egy gyülekezetben sokan szolgálhassanak. Így van ez a mi közösségünkben is. Nagy örömünk, hogy egy-egy istentiszteleten akár 6-8 szolgáló is van. Talán első olvasásra ez furcsának tűnhet, mert ahogyan ma a legtöbb református gyülekezet működik, az inkább a római katolikus egyház személyközpontú, hierarchikus modelljéhez hasonlít, ami ellen reformátoraink minden erejükkel megfeszítve harcoltak. Luther és Kálvin egyik szándéka az volt, hogy szakítva a katolikus papsággal, klerikus renddel, fentről lefele épülő egyház-szervezeti formával, az egyház életét vissza akarták formálni (*re-formálni*) a Biblia eredeti étékvilágának keretei közé. Az evangéliumi gyülekezetben a pásztor, a tanító, a diakónus, a presbiter a helyére kerül a szolgálatában.

Az ilyen gyülekezetben nem a klérus (papság) szolgál, hanem a nép. A laikus szó a görög laoszól ered, ami népet jelent. Amikor Luther megalkotta a *népegyház* fo-

galmát, épp erre gondol: az istentiszteleteken a nép közösen szolgál az Úrnak, és nem csak a papság. Mi is ezekhez az értékekhez akarunk visszatérni.

A küldetésünkől a közös látásunkig (jövőkép), mindent a közösség hívó tagjaival együtt fogalmazzunk meg. Az a tapasztalatunk, hogy minél többen képviseljük a ránk bízott értékeinket, annál tisztábban leszünk képesek felismerni a gyülekezet saját küldetését. Éppen ezért nagy hangsúlyt fektetünk a tanításra és a tanulásra.

A presbitérium szolgálatát a munkatársi kör egészíti ki, támogatja. A munkatársak azok az elkötelezett, hitben nagykorú, áldozatot és szolgálatot vállaló, adakozó tagjai a gyülekezetnek, akik a szolgálati területek koordinációját végzik, és a presbitérium döntéseit előkészítik. Ahhoz, hogy ez jól működjön, elengedhetetlen a bizalom és az együttműködés. A lelkipásztor mint felhatalmazó vezető van jelen, akivel együttműködik a presbitérium és a mun-

katársi kör. Ez nagy kockázattal jár, de azt tapasztaljuk, hogy minél nagyobb teret kap a szolgálók közössége, annál nagyobb felelősséget vállalnak a gyülekezetért. Ez azért is fontos, mert így megvan annak a lehetősége, hogy a lelkipásztori feladatok közül az igehirdetésnek és a lelkigondozásnak legyen prioritása.

Jézus arra küld minket, hogy azt az értékvilágot képviseljük, amit Tőle tanultunk. Ha tényleg komolyan akarjuk venni ezeket az értékeket, akkor szembeesünk kell azzal is, hogy gyakran összeütközésbe kerülünk az ideérkezők elvárásaival, érdekeivel. Amikor egy új család érkezik a gyülekezetbe és elkezd megfogalmazni az elvárásainak végeláthatatlan sorát pl. a keresztségre vonatkozóan, akkor el szoktuk mondani, hogy a gyülekezet komolyan veszi a küldetését, fogadalmait, és felelősséggel tartozik a keresztlői család iránt, ezért fontos,

hogy megismerjük a gyülekezetet, annak értékvilágát és a keresztség lényegét. Ezt sokan nem értik és elmennek másik gyülekezetbe, viszont akik lehetőségként éltek meg ezt az időszakot, azok átéltek, hogy Isten megajándékozottá teszi őket, és aktív tagjai lesznek a gyülekezet közösségének.

A gyülekezetben nagyon sok szerep önmagában is konfliktusforrássá válhat, ha nem tisztázott azok tartalma. Ki a presbiter? Mit jelent a választói névjegyzéki tagság? Ki lehet munkatárs vagy gyülekezeti tag? Milyen feladatköre, felelőssége van a különböző tagoknak?

Azt gondolom, hogy az a gyülekezet, amely tudatosan felvállalja az értékeit, konfliktusokat is megél, melyek a közös út feltételei. A konfliktusok minimalizálásában fontosak a tiszta, világos keretek, a szerepek és kompetenciák tisztázása, valamint a nyílt és őszinte kommunikáció.

Telekesné Pető Szilvia

Generációkon átívelő folyamatok

Elsőként fontos megjegyezni, célunk az, hogy családbarát közösség legyünk. Nem az az elsődleges célunk, hogy a gyerekeket szólítsuk meg. Arra törekszünk, hogy a családok egésze érkezhessen meg közösségünkbe. Ez azért is fontos, mert látjuk, hogy ellenkező esetben a fiatalok könnyen kerülhetnek családjukkal olyan konfliktushelyzetbe, amely senkinek sem jó.

Törekszünk arra, hogy figyelembe vegyük a fiatalok korosztályi sajátosságait, illetve az ő hitéleti fejlődésük szükségleteit. Ehhez keresünk 21. századi pedagógiai és teológiai eszközöket. Ilyenek a kalandtáborok (idén szerveztük az ötödiket!), a gyermek-istentiszteletek, baba-mama helyiség (amellyel megteremtettük a feltételét annak, hogy a kisgyermekes szülők is részt vehessenek az istentiszteleteken), a néhány napos kirándulások vagy más közösségépítő programok. De komoly értéknek tartom azt is, hogy közösségünket nem zavarja a kisgyerekek jelenléte, természetesen tartjuk a futkározásaikat, hiszen nagy öröm, hogy kicsik és nagyok együtt vehetünk részt Isten ünnepén.

Sok olyan eszközt alkalmazunk, amely

lehetővé teszi, hogy stabil hidat építsünk a fiatalok és felnőttek között, és természetes folyamatként elősegítsük a generációk találkozását. A gyülekezeti hetek, sportdélutánok, gyülekezeti napok egyebek mellett ezeket a célokat is szolgálják. Nekem személy szerint nagyon jó volt megélni, hogy milyen egyszerűen ment a Tinifi világából bekerülni a gyülekezeti bibliaórák közösségének vérkeringésébe, majd később a munkatársi körbe, ahol számomra eltűntek a korosztálybeli különbségek.

Egyik célunk az, hogy a gyülekezetünkben élő gyermekek és fiatalok valóban a közösségünkbe tartozónak éljék meg az ittlétüket. Szeretnénk a fiatalokat bekapcsolni a gyülekezetünk életébe, szolgálatokat megajánlani számukra, és segíteni abban, hogy megismerjék a szolgálat felelősségét, örömeit és nehézségeit, emellett szorosabb legyen a kapcsolatuk a közösség tagjaival. A célunk ugyanis egy szolgáló gyülekezet megteremtése, ahol a közénk tartozó idősebbeknek és az egészen kicsiknek is meghatározó szerepe van.

A fiatalok nagykorúvá válását segíti, hogy az ifjúsági csoportjaink tagjai alakíthatják, dekorálhatják ki a helyiségeket

úgy, hogy ehhez önálló költségvetést készítenek, sőt segítséget adunk nekik ahhoz is, hogy a saját eszközeikkel képessé váljanak megteremteni ennek az anyagi alapját is — ugyanis nem tudunk azonosulni azzal a gondolattal, hogy a gyerekek a szüleiktől kérjenek pénzt „adakozni”, már csak azért sem, mert az adakozásra nagyon komoly szolgálatként tekintünk.

A generációkat átívelő folyamatokból — annak valamennyi állomásából — sokat tapasztalhattam a saját bőrömön is, kezdve azzal, hogy nagymamám elhozott gyermek-istentiszteletekre, hogy részt vettem az iskolában tartott hittanórákon — bár ebből a matricagyűjtésre emlékszem leginkább. Aztán szülői kérésre elkezdtem a konfirmációt, amit Isten egy személyes fogadalmá formált át. Aztán már a saját döntésemből jártam a Tinifire, amely sokban segítette a hitbeli fejlődésemet és barátságok építését. Ezután lettem a Gyülekezeti bibliaórai közösség tagja, majd pár éve pedig bekapcsolódtam az ifjúsági munkába, s mint szolgáló fiatal felnőtt a munkatársi kör tagja vagyok. Nagyon hálás vagyok az Úrnak, hogy ezt az utat végigjárhattam, ezért is akarom segíteni a fiatalokat a gyülekezetünkben.

Darányi Krisztina

Ifjúsági csoportjaink ősztől

Gyülekezetünkben nagy hangsúlyt fektetünk a fiatalok közötti szolgálatra. Az az alapelvünk, mely szerint minőségi, színvonalas szolgálatra törekszünk, nem pedig a mennyiségi szemlélet követésére, nemcsak azért fontos, mert egy olyan kis gyülekezet életében, mint a miénk, ennek hangsúlyozása különösen is fontos és igaz, hanem a gyülekezetépítésben meg-megjelenő mennyiségi szemlélet bibliai alapon egyáltalán nem támasztható alá. Saját példánkból kiindulva is azt láttuk meg, hogy amíg régen az ifik létszámának növelésére törekedtünk, még ha ez eredményes is volt, összességében folyamatosan a veszteségeink érzésével kellett szembenéznünk. Veszteségekből pedig nem lehet építkezni.

Mivel a közösségünkben több kisebb gyermek van jelen, szeretnénk jól látni azt a felelősséget és lehetőséget, amit a velük való együttműködésben akarunk megélni. Arra törekszünk, hogy Ők is megtalálják a helyüket a gyülekezetünkben, azt a saját közösségüknek tekintsék, legyen közöttünk olyan biztonságot adó környezetük, ahol jól érzik magukat, amely segít az ő életükben eligazodni, és amelyben megtanulják, hogy mit jelent szolgálni Istennek.

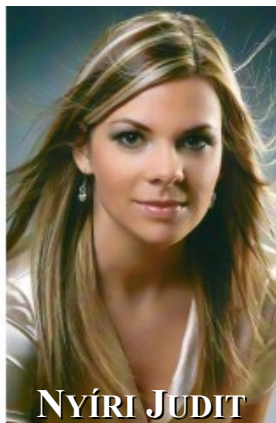
Megbeszéléseink során felépítettük az ifjúsági munka koncepcióját az elkövetkező évre. Két csoportban fogunk dolgozni a fiatalokkal. Lesz egy gyermekcsoport, a Minifi, amely az általánosiskolás-korú gyermekek előtt nyitja ajtaját, és lesz egy tinédzserből álló csapat, a Tinifi, amelyre felső tagozatos és középiskolás fiatalokat hívogatunk.

Az ifiket tartó stábunk 6 főből áll. A két ifit 3-3 fős megosztásban vezetjük majd heti rendszerességgel. Külön hangsúlyt akarunk fektetni arra, hogy fiataljaink a magukénak tudják ezt a közösséget, és hogy ők is azt érezzék, hogy ide tartoznak. A gyülekezeti helyiség kifestése, dekorálása, berendezése ennek pl. fontos eszköze.

Egy másik fontos szempontunk az, hogy ne csak azt várjuk el, hogy minden tekintetben ők igazodjanak hozzánk, hanem ezt a kölcsönösség jegyében képzeljük el. Meg szeretnénk ismerni például azokat a szubkultúrákat, amelyek fontosak a számukra, amelyekben jelen vannak. Így az egyik pénteki bibliaórát ők fogják majd megtartani, amely központi eleme a kedvelt zenéik és együtteseik bemutatása lesz. Szeptember 12-én az ifisekkel tartunk egy kis betekintést a zene világába, különböző zenei irányzatok bemutatásán keresztül. Ezek az ismeretek kulcsfontosságúak lehetnek, akár egy hidat képezhetnek a korosztályok között, megkönnyítve a kommunikációt is. Az ifi keretein belül is tudjuk alkalmazni őket. Úgy gondoljuk, hogy ez alapvető fontosságú dolog az ifjúsági munkában a kapcsolat létrejöttéhez.

Mindemellett fontosnak tartjuk a szolgálatot is. Ezért ifjúsági szolgálatként indítunk egy olyan programot, melyben a fiatalok egy filmet készítenek a gyülekezetünkről, ezáltal is többet vannak jelen a közösség életében, és megismerik a folyamatokat. Így idővel ők is szolgáló tagjává válhatnak a munkatársi körnek.

Az alkalmakat kis létszámra tervezzük, mivel elsősorban a gyülekezetünkben lévő fiatalokat szeretnénk megszólítani. A két csoportba 4-4 fővel dolgoznánk, ami több szempontból hordoz előnyöket is. Az ifisekkel személyre szabottan tudunk majd dolgozni, ezeknek az alkalmaknak intimitása van, segíti a bizalom kialakulását és elmélyülését, illetve hozzájuk

igazíthatjuk azt, amit csinálunk. Rugalmasak lehetünk.

Az ifik tematikájának kialakítását a Tinifisekkel át fogjuk beszélni, figyelembe vesszük a személyes igényeiket is. Mindenestre sok beszélgetésre, zenére, gyertyára, játékra, tanulásra számíthatnak. :)

A kisebbek csoportjában a tematika adott, és a kisebb alkotások elkészítése, a játékos tanulás, az élmény garantált lesz.

Az ifisek a saját gyülekezeti életükre gyűjthetnek is. Minden általuk befizetett forint után a gyülekezet 2 forintot tesz hozzá. Ám az adakozás szolgálat és hitvallás, s mivel egyrészt ők még nem rendelkeznek keresettel, másrészt mi az adakozást nagyon komolyan vesszük, nem szeretnénk a fiataljainkat adakozásra sarkallni. Ez a lehetőség más célokat szolgál, és távolról sem szeretnénk olyan képet festeni, hogy az ifisek pénzét a gyülekezet működésére akarjuk felhasználni. Az ifisek, ha akarnak, olyan feladatokat vállalhatnak, mint pl. a fűnyírás, hóeltakarítás stb. Ők ezzel járulhatnak hozzá a gyülekezet életéhez, és válhatnak munkájukat „aprópénzre”, amelyből bútorokat vagy egyéb kiegészítőket vásárolhatnak, vagy nyáron elmehetnek kirándulni, fagyizni.

Szeretnénk, ha így is szerezhetnének tapasztalatot a pénzhasználatáról és a gazdálkodásról, az együttműködésről. Én lelkesedéssel várom az októbert, hogy elkezdhesünk a fiatalokkal dolgozni. Örülök annak, hogy ebben a gyülekezetben valódi közösség él, és mindenkinek fontos a szolgálat.

KI ÍRJA

TÖRTÉNETEM

LÉLEKBÚVÁR LELKIGONDOZÓI TRÉNING
SORSOKRÓL ÉS SORSFORDULÓKRÓL

Hogyan válhatnak életünk örögi körei angali körökké?

2015. MÁRCIUS 19-22.

JELENTKEZÉS ÉS TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
a gyülekezeti alkalmakon, Friedrich Marcsinál
vagy honlapunkon

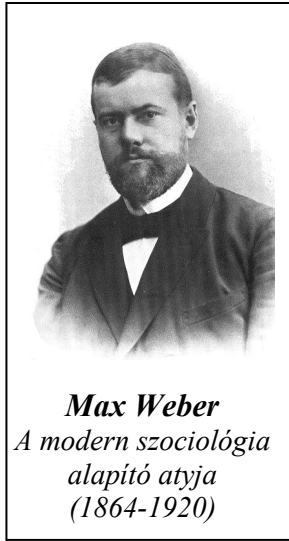

Max Weber levele öccséhez a konfirmációról (részlet)

Kedves Öcsém!

Ma elhatároztam, írok Neked, hogy végre megköszönjem mindkét leveledet, de még inkább, hogy életednek e jelentős fordulópontján, mint bátyád és mint keresztyén ember legalább néhány szóval elmondjam, én hogyan látom a konfirmáció jelentőségét...

Igen, a tudomány és az emberiség nagy gondolatai is főként a keresztyénség hatására bontakoztak ki. Mióta a világ gondolkodni képes, az emberi gondolatok és érzelmek sohasem voltak olyan teljesek és mozgósító erejűek, mint a krisztusi szeretet és a krisztusi tanítások. Ez a Te számodra egyre világosabb lesz, amint az emberiség történetét tanulmányozod. Így ma minden, amit „kultúrának” nevezünk, elsősorban a keresztyénségen nyugszik, a társadalom gondolkodási módjában és tevékenységében minden ezzel van kapcsolatban, ettől függ, olyannyira, hogy már mi magunk is alig vesszük észre...

Max Weber
A modern szociológia
alapító atyja
(1864-1920)

kerül az igazi keresztyénség lényegéhez magad és szüleink örömére.

Bátyád, Max

Gyülekezetfejlesztési kör

A Gyülekezetfejlesztési kör 2011-ben jött létre, melynek tagjai lelkipásztorok, presbiterok és gyülekezeti munkatársak. Ez a csoport havonta egy egész napot (havonként felváltva egy hétfőt, pénteket vagy szombatot) tölt együtt azal a céllal, hogy saját gyülekezetépítési és -fejlesztési ismereteiben egymást támogatva folyamatosan fejlődjen, ezekhez megfelelő kompetenciákat szerezzen, s a megszerzett ismereteket, kompetenciákat a *tanulva tanulás* elve alapján más – elsősorban református – gyülekezetek javára fordítsák. A presbiterok és munkatársak a lelkipásztorokkal közösen vannak jelen, erősítve az együttműködést a gyülekezeti szolgálatban.

Jelenleg főként a Bács-Kiskun megyei gyülekezetek a kör tagjai, de idén több megyén kívüli egyházközség is jelentkezett a Gyülekezetfejlesztési körbe.

A Gyülekezetfejlesztési kör egyik központi célkitűzése, hogy a felismert eszközeivel, tapasztalataival támogasson évente 1-2 olyan kis létszámú gyülekezetet, amely tudatosan keresi a saját eszközeit ahhoz, hogy Isten akaratát jobban megértse és megvalósítsa. Így szeretnénk odaállni azon egyházközségek mellé, amelyek támogatást kérnek a továbblépésében, a szervezeti átalakulásában, a teológiai képződésében, az elakadások tisztázásában, a cél-eszközrendszer harmonizálásában, a gyülekezet missziójának értelmezésében és megvalósításában, lelkipásztori és presbiteri, munkatársi szerepeik átgondolásában, hosszú

távú folyamatok felépítésében vagy éppen a gyülekezetben kialakuló megbetegítő konfliktusok felismerésében, kezelésében.

Az elmúlt években a Gyülekezetfejlesztési kör végezte az Egervölgyi Református Egyházmegye háromnapos gyülekezetépítési képzését, valamint a Genesisus Társaság koncepciófejlesztését Kolozsvárott.

Mivel a havonkénti egész napos felkészüléseink és a többnapos képzések rendkívül sok erőt és energiát emésztenek fel, gondot kívánunk fordítani arra is, hogy legyen időnk az egymással töltött idő örömére is. Ezért évente egyszer elmegyünk egy intenzív hosszú hétvégére, amit az előző év értékelésével, a következő év megtervezésével és csapatépítéssel töltünk. Idén a csapat nagy része Gárdonyban töltött el három napot.

Közösségünk önkéntes alapon szerveződik, ami a presbiterok, munkatársak esetében azt jelenti, hogy a havi felkészülési napokra és az általunk tartott képzésekre szabadságuk terhére jönnek el. Elköteleződésünket az önként vállalt tagsági díj befizetésével is szeretnénk megerősíteni, melyet a Gyülekezetfejlesztési kör saját képzési költségeinek (pl. szupervízió, konferencián való részvétel, kiképző szakember meghívása) vagy a bennünket meghívó nagyon szerény anyagi helyzetben lévő kisgyülekezetben végzett képzéseink ellátási és útiköltség térítésére fordítunk.

Arra törekszünk, hogy egységesen tudjuk képviselni Isten akaratát, ezáltal megerősíthessük azokat a folyamatokat, melyek a 21. század egyházi és társadalmi kihívásaira 21. századi evangéliumi válaszokat keresnek.

Telekesné Pető Szilvia

SZOMSZÉDOK

A kulcs-rácalmási

gyülekezet bemutatkozása

Kovács Enikő
lelkipásztor

Kulcs és Rácalmás Dunaújváros agglomerációjának tekinthető, ahol a két településen összesen közel 8000 ember él. Sok a városból kiköltöző és fiatal, de az itt élők nem kis hányada egyházi háttérrel nem rendelkező család. A református gyülekezet 2011 augusztusáig a Dunaújvárosi Református Egyházközség leányegyházközségeként működött. Ekkor kapott saját, helyben lakó lelkészt a közösség, mert Kulcs és Rácalmás is az egyházkerületi gyülekezetszervező program része lett.

Az azóta eltelt három évet a helyi adottságok föltérképezésével, kapcsolatok kiépítésével, a már meglévő kicsiny közösség megerősítésével és az egyháztól, Krisztustól távol élők megszólításával töltöttük. Számunkra hatalmas lehetőségeket nyitott meg az óvodai és iskolai hittanoktatás, mert az első évektől kezdve 50-60 családdal kerültünk így kapcsolatba, akiket családi napokra, játszóházakba, családi istentiszteletekre tudunk invitálni. A mai gyülekezet egyik része tehát a hittanoktatásnak köszönhetően találkozott velünk először.

Missziói közösségünkre rendkívül jellemző a kísérletezés és a rugalmasság. Ez megnyilvánul a presbitérium döntéseiben is. Jó példa erre a közös, a két település

„Közösségünkre rendkívül jellemző a kísérletezés és a rugalmasság”

reformátusainak egy helyen tartott istentisztelete, a sajátos liturgiájú családi istentisztelet vagy éppen a templomi vásár, gyülekezeti foci. A lehető legtöbb területen igyekszünk együttműködni más, szintén az egyházkerületi missziói programban résztvevő fiatal közösséggel. Nyári gyülekezeti táborunkat a diósi és a taksonyi missziói gyülekezettel közösen szerveztük.

Közösségünk állandóan szembesül a minket szorító határidőkkel és elvárásokkal. Úgy léptünk be az egyházkerületi programba, hogy tisztában voltunk azzal, hogy három év után felülvizsgálják a támogatási rendszert.

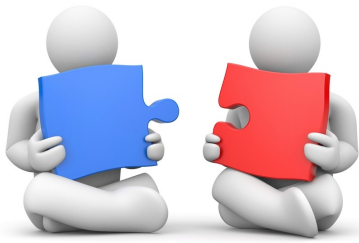
Honnan hova jutottunk el? A számok és statisztikák szerint érzékelhető egyfajta fejlődés. Szinte minden mérhető adatunk (istentiszteleti látogatottság, választói névjegyzék, anyagi bevételek, hittanosok száma) évről évre nőtt. A lelki fejlődés azonban nem mérhető számokban. Tömeges megtérés nem történt, többen csak ritka látogatói az istentiszteleteknek. A népszámlálási 400 reformátushoz képest jelenleg több, mint 100 fős a választói névjegyzékünk. A lakosság 60%-a, 4400 ember azonban nem tarto-

zik semmilyen felekezethez. Hozzánk próbálunk eljutni, ami emberi szemmel nézve szinte lehetetlen vállalkozás. Az Istennek azonban semmi sem lehetetlen.

Amár meglévő gyülekezeti közösségről sem lehet egyértelműen azt állítani, hogy élő hitű, teljesen elkötelezett közösség. Arra, hogy valami mégis történik a lelkekben, az utalhat, hogy számosan vannak, akik hajlandók egy-egy gyülekezeti, családi vagy gyermekprogram megszervezésében és kivitelezésében részt venni. Van, aki otthonát ajánlja föl a Fülöp-est (bibliaóra) helyszínéül. Vannak, akik elkezdtek Szentírást, prédikációs köteteket olvasni. Vannak, akik szomszédaikat hívogatják az istentiszteletre. Vannak, akik erejükhez mérten hűségesen adakoznak a templomfelújításra.

Az eddigi évekért, gyümölcsökért hálásak vagyunk és a jövőben keressük a további fejlődés színtereit és azokat a lehetőségeket, ahol önmagunkra jobban reflektálhatunk és tudatosabbá válhatunk a gyülekezet-építésben tudva, hogy a növekedés nem a mi kezünkben, hanem az egyház Urának kezében van.

TALÁLKOZÁSOK

Harmadéves teológus hallgatóként jutottam hitre...

Egy éve tartozik gyülekezetünk közösségéhez Dr. Nagy István teológiai professzor családjával együtt, de szerénysége miatt talán nem mindenki tudja, hogy ő jelenleg is a református egyház egyik meghatározó személyisége. Az idősebb lekipásztorok mint kiskunhalasi pásztor ismerték őt, aki szolgálata, hite, elkötelezettsége és látása révén Istennek olyan eszközévé vált, amely a határmenti város egyházközségét viszonyítási ponttá tette egyházunkban. De ő hozta létre a nagykőrösi főiskola szakmai kereteit két évtizeddel ezelőtt, és tanítványai évtizedek távlatából is nagy szeretettel emlékeznek róla. Jelenleg pedig a budapesti teológia homiletika (igehirdetéstani) tanszé-kének vezető professzora.

Nagy István professzor úr, vagy ahogy mi ismerjük őt, Pista bácsi nem rejt véka alá véleményét, kritikáját, nyílt, egyenes, őszinte embert ismerhetünk meg személyében, aki – ha Isten ügyéről van szó – minden egyházszertete és elkötelezettsége ellenére sem leplezi meglátásait. Életútját a magas színvonal fémjelzte, és bizony ha meglátogat egy-egy gyülekezetet, lekipásztorok visszajelzése alapján ma is összeszorul az igehirdetők gyomra. De ez nem is baj, vallja Pista bácsi: „Aki szószék-re áll, készüljön fel tisztességesen!”.

Találkozások rovatunkban vele beszélgetünk.

Szószóló: Hogyan látod ma az egyházunkat?

NI: Ha őszinte vagyok, lelkileg rosszabb állapotban látom az egyházunkat, mint a 80-as években vagy a rendszerváltás előtt. Lehet, hogy nem mindenütt, de azokon a területeken, amiket én láttam, pl. itt Bács megyében is a gyülekezetek általában rosszabb állapotban vannak, mint azelőtt. E tekintetben a rendszerváltás ártott az Isten ügyének. Közvetlenül a rendszerváltás után volt egy időszak, amikor szemmel látható volt a növekedés, de egy-két év után ez visszaesett.

Szószóló: Mi lehet az oka annak, hogy a gyülekezetek, lelkészek, presbitériumok nem tudták kihasználni a rendszerváltás lehetőségeit?

NI: Azt gondolom, nem mértük fel megfelelően ezt a történelmi helyzetet teológiai szempontból. Török István professzor egyik írásában a rendszerváltást a pusztai vándorlás végéhez hasonlította. Én akkor is éreztem, hogy ez a kép valamiért nem stimmel, de jó időbe telt, amíg rájöttem, hogy a fordulattal nem a negyven éves pusztai vándorlásnak lett vége, hanem a fogságnak, és a vándorlás most kezdődik csak. Hol víz nincs, hol kenyér nincs, hol ez nincs, hol az, és akkor felerősödik az emberben, de jó volt Egyiptomban. Aztán hogy egyre mélyebben vizsgáltam a rendszerváltás folyamatát teológiai szempontból, rájöttem, hogy nem is a pusztai vándorlás a jó kép ide, hanem a babiloni fogság vége, amit most az istentiszteleteken az igehirdetések idéznek fel Ézsaiás könyvéből. Nehémiás küszködése a templomfelújítással jobban

kifejezi ezt az időszakot. Nekünk akkor romokat kellett újjáépíteni. De úgy látom, hogy az egyházunk ezt a korszakot a mai napig nem tudta teológiai szempontból feldolgozni.

Szószóló: Ha visszaemlékezünk, a rendszerváltoztatás fő teológiai csapásiránya az iskolák visszaszerzése volt. Akkor nagyon sok reményt fűztünk az iskoláinkhoz, ami mára szertefoszlott. Az akkori vágyak nem érvényesültek. Te, aki alapvetően meghatározó személye voltál az akkori iskolarendszer kialakításának, hogyan látod az eddigi húsz évet?

NI: Nekem nagyon sok harcom volt ebben a kérdésben. Az iskolaügy Hegedűs Lórántnak és Takaró Mihálynak (a korabeli dunamelléki püspök és egyházkerületi főgondnok – a szerk.) volt a látása. Emlékszem, amikor a püspök egy alkalommal kipirult arccal jött Nagykőrösre, és újságolta, hogy megtelt a hatalmas kupolás templom, és mondta, mikor lett volna ez lehetséges, ha nincs egyházi iskola... Nos, ez az egyik megközelítési mód. A másik megközelítés, ahogy végigcsináltuk a kiskunhalasi gimnázium és óvoda visszaperlésének folyamatát, és pontosan láttam, hogy ennek azért nem örül mindenki, hanem nagyon keményen ellenállnak. Nem is önmagában az iskolák visszaszerzése a probléma, hanem a mód.

Szószóló: Mire gondolsz?

NI: A táblacserés iskolákra. Akkoriban „tokkal vonóval” átvették az iskolákat. Nyáron átvették az iskolát, és kicserélték a táblát, de a pedagógusok, az igazgató, mindenki ugyanaz maradt. Na, most nem

kell nagy művészet ahhoz, hogy az ember rájöjjön, szeptember elsején ebből nem lesz egyházi iskola. A katolikusok ebben kicsit ügyesebbek voltak. Biztos ott is voltak ilyen iskolák, de nem ilyen mennyiségben.

Szószóló: Például a dabassári iskola esete...

NI: Igen, ott óriási botrány volt, amit aztán a média fel is fűjt. Nos, én hasonlókat éltem át Nagykőrösön, csak ez nem vált országos botrányra. De ezt így nem lehet csinálni. Könyörgöm, ha engem holnap arra kényszerítenének, hogy tanítsam a hinduizmust, buddhizmust vagy marxizmust, akkor ezt miként lehetne hitelesen csinálni? Vagy továbbálok, vagy képmutatóan benne maradok ebben a helyzetben... Ezek az iskolák soha nem lettek református iskolák. Ezt én bátran ki merem jelenteni. Nagykőrösön két református iskola működik húsz méterre egymástól. Ég és föld a különbség a kettő között... Azt gondolom, hogy ezt sokkal jobban végig kellett volna gondolni az iskoláknak. Mert jó, hogy vannak iskoláink, de nem így... Biztos vagyok benne, ha kevesebb iskolánk van, de az nem ilyen, az sokkal többet érne, mint ami van.

Szószóló: Látsz ebben a kérdésben valami változást ma?

NI: Érdekes volt a Károli egyetem megnyitó ünnepsége. Szívem szerint felálltam volna – ha láttam volna valami értelmét, vagy bátrabb vagyok –, hogy álljon fel az, aki református gyülekezeti tag. Nem tudom, hogy hányan álltak volna fel... Bo-

csánat, de így nem lehet egyházi iskolát csinálni. Én mindent értek, látom a jó szándékot, de ez a megoldás egyáltalán nem szerencsés. Kifejezetten rossz állapotban látom az egyházi iskoláinkat, akkor is, ha infrastruktúrában az iskoláink jó állapotban vannak. Olvasom, hogy több, mint kétszáz ezer egyházi iskolába járó diák tanul ma Magyarországon... hát nem tudom, hogy ebből hányan járnak valóban egyházi iskolába...

A 90-es évek óta több ezer diák végzett egyházi iskolában. Nos, hol vannak ezek a fiatalok az egyházainkból...?

Szósószó: *A gyermekeid is református iskolába jártak...*

NI: Igen, ezt a folyamatot testközelben is megéltem... A saját lányaim mondták, hogy ha mi nem ilyen családban nőünk fel, a lábunkat be nem tennék egy templomba. Nos, ha egy egyházi iskolában egy diák – és nagyon sok ilyen diákról tudhatunk – idáig jut el, akkor ez nem egy nagy teljesítmény.

Összegezve, akár az iskolaügyben, akár az egyházunk általános állapotát tekintve úgy látom, hogy kiderült a mezítelenségünk – hogy biblikusan fogalmazzak. Most nincs kire fogni... Lehullt a lepel. Most nem lehet azt mondani, hogy a kommunizmus miatt nem tudjuk a dolgunkat végezni, mert senki nem akadályoz meg abban bennünket, hogy azt tegyük, ami a feladatunk. Ennek ellenére rosszabb állapotban vagyunk, mint a 80-as években...

Szósószó: *Mi a továbblépés lehetősége? Te nagyon nagy szakmai és életpaszta-talattal, tudással rendelkezel. Merre találhatjuk meg a kivezető ösvényt?*

NI: Azt gondolom, hogy elsősorban a lelkészeknek azt kellene csinálniuk, ami a lelkészek dolga. Mindenki arra panaszkodik, hogy mennyire elfoglalt, de a lelkészek nagyon sokszor nem azt csinálják, ami a feladatuk lenne.

Szósószó: *Persze ne rejtjük véka alá, óriási nyomás van a lelkészekre, hogy mást tegyenek, mint a hivatásunkból, küldetésünkön fakadna. Te hogy látod, mi ennek a jelenségnek a mélyebb oka?*

NI: Egyrészt a rengeteg kudarc, sikertelenség és a megfelelni akarás. Aki ezt tagadja, az nem mond igazat. A lelkészi hivatás nem könnyű szakma... Sokan olyan területeket keresnek, ahol azt remélik, sikereik lesznek, vagy legalább kevesebb lesz a kudarc. Másrészt azt tapasztalom, az igehirdetés és a pásztori tevékenység hihetetlenül alacsony színvonalú a gyülekezeteinkben.

Szósószó: *Hol kezdődik el ez a jelenség?*

NI: Egy teológus hallgatót a közelmúltban megkérdeztem, hogy hogyan kezd az új szemesztert. Az illető azt mondta, egészen másképpen, mint ahogyan eddig. Ugyanis a nyáron voltam egy konferencián, ahol az esti istentiszteleten feltették a kérdést, hogy ki az, aki szeretné az életét átadni az Istennek. Akkor én feltettem a kezem. Akkor én hitre jutottam. Ma meg látom, hogy ami eddig volt, az nulla, és nem is tudom, hogy kerültem ide. Ezért én szeretném szüneteltetni a teológiai tanulmányaimat, mert meg akarom tudni, hogy az Isten itt akar-e látni, vagy pedig geológusként. Én erre azt mondtam neki, most kezd el a teológiát! Most már tudod, hogy mit kell tenned. Meglepő volt a válasza: nem biztos, hogy nem többet használok-e geológus tudósként, mint egy rossz lelkipásztor... De szerintem ő most vált alkalmassá, hogy lelkészként tanuljon...

Szósószó: *Vannak olyan teológusok, akik a teológia során jutnak hitre, sőt van olyan lelkész, aki már szolgáló lelkipásztorként tért meg...*

NI: Igen, én magam is harmadéves teológus hallgatóként jutottam hitre. Ekkor összehaléztam a debreceni teológia dékánjával, ezért átjelentkeztem Pestre. Végül Tamás évfolyamába kerültem, és érzékeltem, hogy sok minden egészen más. Ekkor elvittek katonának. A teológusokat az egyetemi évek közben vitték el, és valóban sok teológus hallgató nem is jött vissza a teológiára. De én épp a katonaevek alatt tértem meg. Ott tisztult ki bennem minden, amiben az évfolyamtársaimnak komoly szerepe volt. Én magamról tudom, hogy ez milyen változást jelent. A magam példájából látom, hogy e nélkül nem lehet lelkészi szolgálatot végezni.

Szósószó: *Mi lesz azzal a teológussal, aki életében ez a fordulat nem következik be?*

NI: Szerintem ezt kellene jobban felvállalnia a teológiáknak. A felvételi során nem kizárólag a tanulmányi eredményekre kellene összpontosítani, hanem a hitbeli állapotukra is. Persze, fontos, hogy ki milyen képzettséggel érkezik. Szellemes volt Ravasz László mondata: aki igét akar hirdetni, nem baj, ha tud igét is ragozni. Ugyanis abban az esetben, ha a lelkésznek nincs élő hite, a lelkész is és a gyülekezet is egy életen át fog szenvedni, mert azt sem tudja, hogy mit kellene csinálnia lelkészként. Nem merjük ezt felvállalni, félünk tőle. Én azt gondolom, hogy aki esetében ez a dilemma felvetődik, azokat bátran szembesíteni kellene ezzel. Tudom, hogy van ennek nehézsége, hiszen

nem vagyok én a szívek vizsgálója... Ha valaki nem tud egy textussal mit kezdeni, akinek egy-egy bibliai rész nem mond semmit, az valameről beszél...

Szósószó: *Te mint aki közelében lelkészek hitoktatók generációi nőttek fel, jelenleg te tanítod igét hirdetni a teológusokat, magad hogyan készülsz egy-egy szolgálatra?*

NI: Még most ritkább, hogy hat óránál kevesebb időt fordítok a prédikációra való készülésre, pedig már negyvenegynéhány éve csinálom. Korábban gyakran fordult elő, hogy nyolc, tíz vagy tizenkét órát készítettem. Persze ezenfelül még vannak a bibliaórák, egyéb alkalmak. Én azt gondolom, elsősorban ezt kellene csinálniuk a lelkészeknek, legalábbis én ezt várnám el. Ha a lelkész tisztességesen készül, az a hallgató is megérzi. Nem biztos, hogy meg tudja pontosan fogalmazni az érzését, de az ocsút meg tudja különböztetni a tisztától.

Szósószó: *Hogyan látod a hetényegyházi gyülekezetet? Érdekes visszajelzés lehet a Szósószó olvasóinak egy teológiai professzor visszajelzése, aki hétről hétre itt van közöttünk.*

NI: Valójában még jobban meg kellene ismerni ezt a közösséget. Ami nagyon tetszik, az például, hogy rendszeresen közösen készül a gyülekezet egy-egy bibliaórán a vasárnapi igehirdetésre. Kifejezetten tetszik, hogy többen szolgálnak egy-egy istentisztelet során: van liturgus, lekióolvasó, van, aki imádkozik, más hirdet... Ez nekem régi vesszőparipám, amit sokszor el is mondok a teológusok között, hogy egy református istentiszteletnek ilyennek kellene lennie. Még nem nagyon ismerem a gyülekezet tagjait, de ahogy látom az ő forgolódásukat, az a benyomásom, hogy ők komolyan is gondolják, amit csinálnak. Nem csak azért vannak ott, hogy elteljen az idő. Az is tetszik, hogy emberként próbálsz jelen lenni a gyülekezetben, és nem akarsz pózolni, nagytiszteletű urat játszani a gyülekezetben...

Szósószó: *...és ami nem tetszik?*

NI: Amit én hiányolok, vagy nem is tudom...

Szósószó: *...ami nem tetszik.*

NI: Nem, nem erről van szó.

Szósószó: *Akkor ami a továbblépés lehetősége.*

NI: A létszámot illetően úgy érzem, hogy több lehetősége lenne ennek a gyülekezetnek Hetényben.

Készítette: Ferenczi Zolán

Az istentisztelet jelentősége a keresztyén hitéletben

Gyakran hallani református berkekben, hogy az istentisztelet mellőzhető, hiszen otthon is lehet imádkozni vagy Bibliát olvasni. Miért kell ahhoz istentiszteletre menni? Természetesen lehet otthon imádkozni és Bibliát olvasni, sőt kell is, de nem az istentisztelet helyett, hanem a mellett.

A keresztyén életet nem lehet ugyanis magányosan megélni, legfeljebb kényszerből, és akkor is csak rövid ideig, ugyanis az evangéliumi élet közösséget feltételez. A keresztyén élet ezért nem magánügy. Személyesen el lehet jutni a keresztyén hitre, de azt megélni csak közösségben lehetséges.

Az istentisztelet ilyen közösség, ahol a Szentháromság Istent Krisztus által megismerők gyülekeznek egybe.

Ennek áldásait tekintsük meg röviden!

A közösségnek ígéri Jézus jelenlétét

Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük — mondja Jézus (Mt 18,20). Nagyon „alázatos” a mi Urunk, mert a gyülekezet minimális létszámát kettőben határozza meg. Annyi viszont kell. Egy nem elég. Az istentisztelet az a hely, ahol Jézus újra és újra megjelenik, és ahol át lehet élni a vele való találkozást. Akik az „otthon is lehet imádkozni” gondolatot mondogatják, nagy valószínűséggel soha nem tapasztalták a közösség áldását, a megjelenő Krisztus valóságát. Ezt olvassuk a Zsoltárok könyvében: *Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek! Csak oda küld az Úr áldást és életet mindenkor* (133, 1.3).

Ugyancsak a közösségnek ígéri Jézus a Szentlelkét, aki elvezet bennünket Jézushoz, mert ő dicsőíti, az ő gondolatait érteti meg (Jn 16, 14-15). Brunner demokratikus Léleknek nevezi a Szentlelket, mert kitöltétekor azonnal gyülekezetet formál.

A közösségben lehet megélni embervoltunkat

Az embert Isten a maga képmására teremtette, férfivá és nővé (1Móz 1,27). Ez azt jelenti, hogy az ember közösségre teremtett. A valóságban csak férfi és nő létezik, s együtt valósítják meg az emberléte. Az istentisztelet olyan közösség, ahol erre alkalom kínálkozik.

Megtapasztaljuk, hogy egyrészt egymásra szorulunk, másrészt kiegészítjük egymást. A teljesebb emberléte csak így lehet megélni. Ráadásul a hívők közösségében ezt úgy kezelhetjük, hogy az egymásra szorultságunkat nem szégyenként éljük meg, a mások segítségét pedig nem göggel tesszük!

Azt is így lehet átélni, hogy nem vagyok felesleges. Szükség van rám. A munkanélküliség világában sokan az tapasztalják, hogy feleslegesek. Az istentiszteleti közösségben nincs ilyen. Mindenkire szükség van (v.ö. 1Kor 12,12-31). Az is kiderül az istentiszteleten, hogy milyen ajándékaim (karizmáim) vannak, s azokkal miképp tudom építeni az egyházat.

Egyházunk egyik erőtlensége éppen abból származik, hogy minden munka a lelkipásztorra hárul. Ha ezen nem változtatunk, az egyházunk teljesen leéptül.

Ezért fontos az istentiszteleti közösség, mert ott előbb-utóbb megértjük: rám is szükség van, sőt rám van szükség. Ez nekem lesz a legnagyobb ajándék. Emberlétünk kiteljesedhet.

Az istentiszteleti közösség a hitbeli növekedést is elősegíti

A biológusok szerint a karalábé fásulni kezd, ha abbahagyja a növekedést. Így van a keresztyén hittel is. *Növekedjétek a kegyelemben és a mi Urunk, üdvözítő Jézusunk ismeretében* (2Pt 3,18). A növekedéshez viszont táplálékra van szükség. Ezt pedig az istentiszteleten hangzó prédikációból kaphatjuk meg. Az ige ugyanis táplálék, amelyre minden hívőnek szüksége van. Ráadásul olyan táplálék, amely a közösség kontrollja alatt történik. Ez is fontos, mert mérget is lehet magunkhoz venni, ha nem vigyázunk. Napjainkban ez különösen is hangsúlyos, amikor gomba módra szaporodnak a különféle vallásos közösségek és veszélyeztetik a hitbeli növekedést. Ezek általában a fejlődés lehetőségét ígérik, de a folyamat vége tévelygés. Az istentisztelet a hitbeli növekedést és a kontrollt egyaránt jelenti.

Az istentiszteleti közösség a hitben maradási is segíti

A hitben nemcsak növekedni, és járni kell, hanem abban meg is kell maradni. Igen hangsúlyos az Újszövetségben a „megmaradni” szó. *Maradjatok énbennem* (Ján 15,4). Ez azonban nem olyan egyszerű. Saját természetünk és a környezetünk is veszélyes ellenfél. Sokan elindultak a hit útján, de elestek, visszaestek, eltántorodtak a hittől. Ilyen volt Pál hűséges munkatársa, Démás. (2Tim 4,10) Ezért figyelmeztet az apostoli intés: *aki áll, vigyázzon, hogy el ne essék* (1Kor 10,12). Az istentiszteleti közösség ezen a ponton is nagy segítségünkre lehet. A gyülekezet igehallgató csoportja hasonló gondokkal, küzdelmekkel élő emberek közössége. Ezért egyrészt megértene bennünket a saját hitharcainkban, másrészt éppen ezért képesek arra, hogy ezekben a küzdelmeinkben támaszt adjanak nekünk, s nem utolsó sorban imádkoznak velünk és érünk. Ha mindezek dacára mégis elesünk, segítenek talpra állni, mert egymás terhet hordozva töltjük be a Krisztus törvényét (Gal 6,2).

Ezért mindenkinek ajánljuk az istentiszteletek lehetőségét.

Bibliórak tervezett időpontjai

Szerda	18.00	Alapozó biblióra
Csütörtök	18.00	Mesterképzés
Péntek	16.30	Minifi
Péntek	16.30	Tinifi
Péntek	18.00	Gyülekezeti biblióra

GYÜLEKEZETI CSALÁDI NAP OKTÓBER 12-ÉN

TÖSERDŐBEN ~ minden korosztálynak

Beszélgetés ~ közös ebéd ~ séta ~ csónakázás ~ kalandpark ~ játék

Indulás az istentisztelet után!

A **konfirmációi előkészítő** időpontját megbeszélés szerint alakítjuk ki.

A **Lélekbúvárt** ebben a missziói évben tervezetten intenzív lelkigondozói tréning formájában tartjuk meg 2015. március 19-22 között *Ki írja a történetem* címmel. **Jelentkezni** Friedrich Marcsinál lehet.

Kötődés & függőség

Abban mindenki egyetért, hogy szenvedélyek nélkül gyakorlatilag nem lehetne — mások szerint nem lenne érdemes — élni. A szenvedélyek alapvetően határoznak meg bennünket, és számtalan vonatkozásban alapvető fontosságú részét képezik mindennapi életünknek.

Leginkább talán a szenvedélyek hiánya világít rá, milyen fontos is maga a szenvedély.

Ám ha meg kell húznunk a határt a

szenvedélyek egészséges és kóros megnyilvánulásai között, legtöbbször elbizonytalanodnak. Olykor azokban az esetekben is vészharangot kongatunk, amikor erre semmi szükség, más esetben szemet hunyunk rendkívül kockázatos jelenségek fölött is.

A helyzetet tovább bonyolítja még, hogy a szenvedélybetegségekkel kapcsolatban rendkívül ellentétes információk keringenek. Ezenfelül rendkívül sok szakma foglalkozik vele, amelyek meglehetősen eltérő szemlélettel, emberképpel és értékvilággal közelítenek a szenvedélybetegségekhez. Éppen ezért számos legális drog megtúrt szereplője mindennapjainknak.

Ám hogy mitől lesz legális vagy illegális egy adott drog, legtöbbször el sem gondolkozunk.

De ne vágjunk a közepébe! Tematikus rovatunkban olyan cikkeket, interjúkat, tanulmányrészleteket adunk közre, amelyek segíthetnek elindulni a szenvedélybetegségekkel foglalkozó tudományág izgalmas világa felé. Természetesen nem törekszünk a teljességre, sokkal inkább továbbgondolásra érdemes izgalmas és elgondolkodtató impulzusokat kívánunk adni, no meg persze egy-két általános félreértést eloszlatni e kérdéssel kapcsolatban.

Fogalmak kavalkádja

KÖZISMERT KIFEJEZÉSEK ELGONDOLKODTATÓ MEGHATÁROZÁSOK

Amikor a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos fogalmakkal találkozunk, nagyon ritkán egészen más meghatározásra gondolunk, mint amit maguk a fogalmak rejtnek. Most a legalapvetőbb és legegyszerűbb fogalmak egy részét vesszük számba. Érdemes tisztán látni — és használni — ezeket a kifejezéseket!

Addikció ~ Szó szerint hozzászokást jelent. Megkülönböztetünk kémiai és viselkedési addikciókat. Míg a kémiai addikciók esetében valamilyen kémiai szerrel (pl. alkohol, nikotin, altató, kábítószer stb.) kapcsolatban alakul ki visszaélészerű kapcsolat, addig a viselkedési addikciók esetében ehhez nagyon hasonló ún. kóros viselkedési szokásról (pl. képernyőfüggőség, kóros vásárlás, munkaalkoholizmus, kodependencia stb.) beszélünk.

Afrodiziákum ~ A szó Afrodité nevéből származik. Szerelmi serkentőszert jelent.

Dependencia (függőség) ~ Valamely kémiai anyag használatával kapcsolatos rendellenesség, amely során a szer elhagyása vagy mennyiségének csökkentése során megvonási tünetek alakulnak ki.

Dizájner drogok ~ valamely, tiltólistán szereplő szer kémiai szerkezetének módosításával hoznak létre kémiai anyagot abból a célból, hogy az újonnan keletkezett anyag hatásában az eredetihez hasonló maradjon, de a módosítás következtében már ne szerepeljen az illegális szerek listáján.

Drog ~ Elsősorban növényi eredetű hatóanyag, de ismerünk állati eredetű drogokat is. Ilyen pl. a Bibliából is ismeretes biberisza, amelyet egyfelől textilfestékként, másfelől közkedvelt afrodiziákumként használtak (ApCsel 16,14). Ezt a jelentést örizte meg a drogéria szavunk, de ha felütünk egy gyógynövényszakkönyvet, az a növény hatóanyagát ugyancsak drogként fogja meghatározni. A WHO definíciója szerint „minden drog, ami a szervezet működését befolyásolja”. Ez a jelentés köszön vissza több nyelvből, amelyben a kifejezés egyszerűen csak gyógyszert jelent.

TE IS ÍGY TUDTAD?

Elvonási tünetegyüttes ~ A függőség kialakulása után egyes drogok (pl. nikotin vagy az alkohol) elvonási tüneteket produkálnak. Ezek akár halálos kimenetelűek is lehetnek — pl. az alkohol esetében is. Más drognál (pl. nikotin) nincs ilyen kockázat. Egyes kábítószereknél (pl. heroin) a szerhasználó számára a megvonás rendkívül nagy kockázatnak tűnik, de a valós veszélye sokak szerint nagyon kicsi. De vannak olyan drogok is (pl. a kannabisz), amely esetében nem ismert sem a függőség, sem a halálos adag, sem az elvonási tünet jelensége. Ugyanakkor hozzá kell tenni, hogy dilrektől megvásárolt kábítószerek hatóanyagtartalma akár 30-40-szerese is lehet az eredeti kenderének, és ezek a szerek ma már okoznak függőséget. Ma már nem kevés kannabiszfüggőt kezelnek kórházakban vagy más intézményekben. Az elvonási tünetegyüttes a szorongásos tünetektől (pl. izzadás) az enyhébb testi tüneteken át (pl. remegés), egészen komoly (pl. hallucináció) vagy halálos kimenetelű következményeket is okozhat (pl. delirium tremens).

Illegális drogok ~ Olyan drogok, amelyek fogyasztását, tartását, előállítását stb. a törvény bünteti. Az ilyen drogokat nevezzük kábítószereknek. Kultúrtörténeti érdekesség, hogy minden drog volt már legális és illegális is. A drogok a jogszabályok alapján válnak illegálissá egy-egy ország jogszabályaitól függően.

Kábítószer ~ Jogi kifejezés, amely mindössze annyit jelent: illegális drog. Tehát ez a szó nem a serkentőszerek ellentéte.

Keménydrog ~ Azokat a drogokat nevezzük keménydrognak, amelyek függőséget és elvonási tüneteket okoznak. Ilyen pl. az alkohol.

Kötődés & függőség

Kontrollvesztő drogfogyasztás ~ a kontroll és a kontrollvesztés az addiktológia egyik kulcsfogalma. Amikor valakivel többször előfordul, hogy a szenvedélykeltő szerek fogyasztását vagy egyes viselkedési szokásait nem képes kontrollálni, ott feltételezhetjük a kontrollvesztő viselkedési módot. Pl. az alkoholisták nem képesek letenni a poharat, jóllehet a drog hatása már mozgásában, beszédében, helyzetértékelésében akár jelentős változásokat is előidézhetett.

Lágydrog ~ A kifejezés legitimitása sok szakember számára vitatott. A lágydrogok valójában a kannabiszféléket (marihuána, hasis) jelöli, ugyanis ezek a drogok — legalábbis eredeti formájukban — nem okoznak függőséget. Ettől a szernek persze még számos ártalmas hatása van, ám azt el kell ismerni, hogy ezek meg sem közelítik a legális drogok egészségügyi ártalmait. Ám látni kell, hogy a drogok esetében nem a függőség a legkomolyabb probléma. Ezek ugyanis a legsúlyosabb esetben is 1,5 hónap alatt megszüntethetők. A fogalom legtöbbször a legalizációs törekvések összefüggésében jelenik meg, amelyek minden esetben a kannabiszra vonatkoznak.

Legális drogok ~ Olyan drogok, amelyek fogyasztását, tartását stb. a törvény megengedi. Fontos tudnunk, hogy a parlament nem szerek veszélyessége alapján tilt vagy legalizál egy drogot, hanem a szavazók felhatalmazása alapján. Így a legális drogok (pl. az alkohol vagy nikotin) nagyon komoly kockázatokat rejtnek. Ma hazánkban a legkomolyabb problémát nem az illegális, hanem a legális drogok okozzák. Minden évben 10-11.000 ember hal meg visszaélészerű alkoholfogyasztás és kb. 35.000 ember nikotinhasználat miatt. Ezzel szemben, ha az összes illegális szerfajtát (heroin, kannabisz, kokain, amfetamin stb.) együtt számoljuk, a halálozási adat semmiképpen nem haladja meg az 1-2.000-et. Ez persze nem azt jelenti, hogy az illegális drogok használata ennyivel kisebb kockázatot rejt. Az adatok arra figyelmeztetnek, hogy a pártok által előszeretettel politikai kérdésként kezelt kábítószer-probléma nem fedheti el a rendkívül komoly állami bevételeket is jelentő legális drogok által okozott kifejezetten súlyos egészségügyi és társadalmi károkat.

Pszichoaktív szer ~ Olyan drog, amely befolyásolja az egyén lelki állapotát, működését.

A bíróságról egyenesen Dömösre...

**Dr. Varga Miklósné
Dr. Dobos Judit
ny. bíró**

VMDJ: Egy nagyon erősen hívő katolikus családból származom. Kalocsán éltem, és az érseki óvodába jártam, ahol öt éves koromban már elsőáldozó voltam. Ez egy nagyon különleges dolog volt akkor, hiszen ilyen kicsi gyerekként nem megszokott az elsőáldozás. Édesapám a megyei bíróság elnökhelyettese volt, és volt egy időszak, amikor nem gyakorolhatta nyíltan a vallását, döntenie kellett. A bíróság épületében laktunk: a szüleim, két nagyszülőm és mi hárman, gyerekek. Ebben az időben a kalocsai plébános járt édesapámhoz Kecskemétre, ő volt a gyóntató papja. A pártba sohasem lépett be, a Bács-Kiskun

Megegyi Népfőnt elnöke volt, ahol a jogi oktatást vállalta. Ezzel a társadalmi kötelezettségének eleget tett. A későbbiekben imádkoztam ugyan, de nyíltan nem gyakoroltam a vallásomat. Jóval később az édesapám beteg lett, és Tóth János kórházlelkésszel találkoztam össze egyszer az onkológián. Döntenem kellett, mert megmondták, hogy édesapámnak már csak pár hónapja van hátra. Feladtam a hivatásomat, és otthon maradtam, hogy ápolhassam őt.

SZÓSZÓLÓ: Hosszú ideig te voltál a megyei bíróság elnöke. Nagyon magas társadalmi státusod volt, mégis nyíltan vállalod az alkohollal való problémádat, megcsúszásodat. Hogy volt ez a te életedben?

VMDJ: Ezt hozta magával az élet és a munkám, hiszen amikor a minisztériumból jöttek hozzánk értekezletre, akkor mindig szol-

gáltunk fel alkoholt is. Kellott egy kis ellazulás a további munkához. Akkor volt az a pont, amikor úgy gondoltam, hogy segítséget kell kérnem, amikor azt vettem észre, hogy nekem is kell az alkohol az ellazulásomhoz, a munkám ellátásához.

SZÓSZÓLÓ: Mikor volt az a pont, amikor te azt mondtad, hogy ki akarsz lépni ebből a történetből?

VMDJ: Akkor éreztem úgy, hogy nem jó felé haladok, amikor hazaérve a munkámból egyedül voltam, és ahhoz, hogy otthon át tudjak állni az házimunkámra, meg kellett innom két Whisky-t. Ekkor éreztem, hogy ez nem lesz jó. Valamint már a munkámból kifolyólag is láttam, hogy ez az út hová vezethet... Az eszemmel tudtam, át tudtam gondolni, hogy bennem van-e a sóvárgás.

SZÓSZÓLÓ: Tudtál segítséget kérni valakitől?

VMDJ: Próbáltam segítséget kérni egy kollégámtól, de nem tudott segíteni igazán, illetve nekem az nem volt segítség. Probléma volt az is, hogy munkakapcsolatban álltunk, és nem tudott megfelelően segíteni.

SZÓSZÓLÓ: Hogy kerültél Dömösre?

VMDJ: Miután Kecskeméten nem találtam segítséget, Budapestre kerültem egy pszichiáterhez, aki említette Dömöst, hogy ott értelmiségiek is megfordulnak, van csoportos és egyéni kezelés is. Az orvosi váróban megismerkedtem egy nővel, akivel beszélgetésbe elegyedtünk, és ő beszélt Gyökössy Endre könyveiről és a református egyházzal. Beszéltünk az alkoholproblémánkról, és együtt mentünk el Dömösre kétszer is. Ezután én segítő lettem. Itt tanultam meg a hit által való gyógyulást. Ehhez mindig hozzátettem, hogy mennyire kell a saját magam megismerése, a megfelelő könyvek elolvasása, az előadások meghallgatása. Ezek segítenek abban, hogy én is segíthessek. Ebben sokat adott egy kép. Megyek az utcán, sírok, mert nincs cipőm, körbenézek, és látom a sok lábatlan embert. Úgy döntöttem, hogy felhagyok az önsajnálattal. Ha meg tudom azt tenni, hogy kinyújtom a kezem, és meg-

Kötődés & függőség

várom, amíg azt megfogják, és én is tudok segíteni, akkor nincsen miért siránkoznom.

SZÓSZÓLÓ: *Hogyan gyógyít Jézus? Mit jelent ez a hitbéli gyógyulás? Hogyan lehetne ezt a lehető legegyszerűbben elmagyarázni?*

VMDJ: Úgy, hogy Jézus sohasem mutogat a bűnös emberre, hanem például azt mondja a harmincnégy éve betegen fekvőnek, hogy menjen be az első gyógyító hullámba. De nincs emberem, válaszolja a beteg. Ha meghalljuk ezt a jézusi mondatot és választ, és megtaláljuk, hogy miben van talentumunk, hogy megfogom a kezét, meghallgatom, a lendületemből adok át neki vagy előreszökkel vele. Nekem a vallásban az adatott meg, hogy meghallgatom a másikat, nem adok tanácsot, imádkozom vele, és megnézem, hogy mi az, amit tenni tudok érte. Az Istennel való kapcsolatomban pedig nagyon fontos a reggeli és esti személyes elcsendesedés. Sokat jelent az az imaközösség is, aminek minden tagja este nyolc órákor ugyanazért a dologért imádkozik az ország különböző részén. Nekem a hivatásomból adódik ez a segítségnyújtás. A jogszabályokon túl az embert néztem régebben is, és azt, hogy hogyan tudok segíteni.

SZÓSZÓLÓ: *Neked mit jelent az, hogy te már segítőként vagy jelen ebben a történetben?*

VMDJ: Nagyon sokat jelent, azzal együtt, hogy persze nem téveszthetem szem elől azt sem, hogy mi az én szükségletem. Az én szük-

ségletem az, hogy visszajelzést kapjak a munkámmal kapcsolatban. Ezt sokszor meg is kapom. Ezek mind olyan „szeretném, ha szeretnének” visszajelzések. Minden embernek az a vágya, hogy egy közösségben ő is kapjon szeretetet, visszajelzést, ne csak adjon. Nem hiányzik a régi hivatásom, mert a Családsegítőben a Kékkereszt közösségben is tudok adni és kapni. Most már tudom, hogy a szeretetet, amit talentumként kaptam, tovább tudom adni.

SZÓSZÓLÓ: *Mi a te üzeneted azoknak, akik megoldást keresnek?*

VMDJ: Lehet, hogy nem tudok most egyértelműen válaszolni. Azt gondolom, hogy megvan mindennek a rendelt ideje. Az Úr Isten adott mindannyiunknak egy bizonyos mennyiségű időt, amit ránk bízott, hogy hogyan használjuk ki. Ezt az időt felhasználhatom úgy is, hogy ülök a szobámban és a hideg teát kavargatom, vagy úgy is, hogy Jézus sebes lábát bekenem a mirhával. Akkor tudom jól felhasználni az életemet, az időmet, amit kaptam, ha figyelek Jézusra, hogy Ő mit szeretne, meghallom az üzenetét, és nem mindig azt a választ várom, amit én szeretnék hallani. Ha ilyen derűvel, lendülettel tudom fogni a másik ember kezét, és még a célt is tudom, hogy merre kell mennem, akkor vagyok egyenesben. Ha kialakul az egyensúly, akkor belül is kialakul egyfajta lelki béke. Ez azt jelenti, hogy örömmel tudok tenni mindent, kis dolgok is örömet tudnak okozni. Fontos szükségletem, hogy kapjak egy-egy simogatást. Hálás vagyok, mert ilyen simogatásokat a valláson keresztül, a közösségeimben, valamint a családomban is kapok.

Dömös ~ Kékkereszt ~ Gyógyulás

Beszélgetés Némethné Balog Katalinnal, a Református Iszákosmentő Misszió és a Magyarországi Kékkereszt Egyesület vezetőjével a dömösi szanatóriumban zajló gyógyító programról

SZÓSZÓLÓ: *Mi történik itt Dömösön, ha valaki szabadulni akar az alkoholizmusból? Elkerül ide, és akkor mi lesz vele?*

NBK: Szeretettel fogadjuk. Valaki, aki idejött, azt mondta, hogy azért jött ide, mert itt semmi nem baj. Nem baj, ha valaki nem

református, nem baj, ha valaki alkoholista, nem baj, ha valaki nem hisz. Azt gondolom, hogy nem baj ahogyan vagy, idejöhetsz, elfogadunk úgy, ahogyan vagy. Egyfajta szabadsága van ennek a háznak. Ez a szabadság azt jelenti, hogy semmi sem muszáj. Isten segítségével, ha az idejövő is akarja, lehet másképp. Aki idejön, önként jön, ezért valószínűleg vállalja azt is, hogy itt lelki segítséget kaphat az élete gyógyulásához. Nem erőltetünk rá senkire semmit. Az itt hallottak fényében mindenki eldöntheti, hogy mit akar az életével a továbbiakban. „Ki is vagyok valójában?” „Mit jelent az alkoholizmus, a szenvedély, a függőség?” Ezekre a kérdésekre keressük együtt a válaszokat Isten segítségével.

SZÓSZÓLÓ: *Mivel lehet azt magyarázni, hogy itt Dömösön olyan mélységekből gyógyulnak meg emberek, akik többszöri elvonókúrákon estek át, a legjobb orvosok, keze-*

lések sem tudtak segíteni? Hogy van az, hogy itt ezek ellenére erőre kapnak?

NBK: Egy lelkész azt mondta, hogy semmi különös dolog nem történik itt, ő is el tudja ezeket mondani, de azt a léggözt, ami itt van, azt nem tudja adni. Ez nagyon fontos az ittlévőknek is.

SZÓSZÓLÓ: *Mivel magyarázható az, hogy itt az elvonási tünetek sokkal hamarabb megszűnnek, mint egy száraz elvonásnál úgy, hogy nem kapnak semmilyen gyógyszert?*

NBK: Mert létezik egy másfajta gyógyszer, a belső békesség.

SZÓSZÓLÓ: *Van valamilyen statisztika a gyógyulásra vonatkozóan?*

NBK: Nincsen, de nehéz is lenne. Az alkoholprobléma egyik tünete sajnos a visszaesés, de mára már mondhatjuk azt is, hogy a visszaesők is tudnak gyógyulni. Persze a másik oldal is létezik, hogy sokáig absztinens (*szermentes* — *a szerk.*) valaki, aztán visszaesik, és ezt követően már nem tud felállni. Mindezek ellenére mégis jobb a gyógyulási arányok, mint az egészségügyben.

SZÓSZÓLÓ: *Aki hisz, az mind meggyógyul, vagy aki meggyógyul az mind hisz?*

NBK: Alapvetően úgy gondolom, hogy aki nem akar hinni, az nem hisz, és nem gyógyul, viszont aki hisz, az gyógyul. Persze

Kötődés & függőség

van olyan is, aki hisz és nem tud gyógyulni az alkoholizmusból, és aki nem hisz, az pedig gyógyul. Próbálunk mindig azzal az emberrel együttgondolkodni, aki éppen velünk van, hiszen minden élettörténet más és más.

SZÓSZÓLÓ: *A Kékkereszt nemzetközi szervezet, amely más szenvedélybetegségekkel is foglalkozik. Ti is foglalkoztok az alkoholistákon kívül másokkal is?*

NBK: Elsősorban alkoholistákkal foglalkozunk, de nem tudjuk a többi függőséget sem kizárni. A második legnagyobb csoport a depressziósok köre, de jelen van a játékfüggőség, társfüggőség is. A gyógyszer- és drogfüggőséggel nem nagyon foglalkozunk.

SZÓSZÓLÓ: *Ez az egyik legrégebbi missziója az egyházunknak: 1989 óta működik itt Dömösön. Ha jól tudom, most már TB támogatással is be lehet ide kerülni.*

NBK: Fontos, hogy először jelentkezni kell. Az éves programban látszódnak a gyógyító hetek, ezekre lehet jelentkezni. Utána a jelentkező kap tőlünk egy tájékoztatót, hogy mit kérünk a gyógyító hétre, azt elviszi az orvosnak, ott kapja meg a beutalót, és így várjuk. Majd egy felvételi beszélgetés következik telefonon. Ez a telefonos beszélgetés is meghatározó.

SZÓSZÓLÓ: *Sokak számára nem világos hogy mi a különbség a Kékkereszt és az Iszákosmentő Misszió között...*

NBK: Fontos tudni, hogy két misszióról van szó: egyrészt a Kékkereszt Misszióról, másrészt pedig az Iszákosmentő Misszióról, ami itt Dömösön található, és a kettő együttműködésben él. Az egyház missziója adja a lelki háttérrel, míg a Kékkereszt a működtetést, a finanszírozást biztosítja, és ez által sok embernek ad lehetőséget a gyógyulásra. Nemcsak annak, akinek pénze van, hanem annak is, aki rászorul. Kötelező hozzájárulás nincs. Mindenki annyit ad, amennyit tud. A fenntarthatóságához viszont szükségünk van az adományokra.

SZÓSZÓLÓ: *Gyönyörű a hely, ahol ez az üdülő fekszik.*

NBK: Igen, az ideérkezőnek már ez felér egy fél gyógyulással. Sokszor a séták, beszélgetések is a terápia részét képezik. Nagy áldás, hogy ilyen szép környezetben van Dömös.

SZÓSZÓLÓ: *Rengeteg gyülekezetben működik az ország-*

ban a Kékkeresztnek csoportja.

NBK: Dömös ezek szülőotthona. Annak, aki itt gyógyult, fontos ez a hely, még akkor is, ha az otthoni gyülekezetében megtalálta a maga csoportját. Fokról-fokra épült ez így ki, és valóban sok gyülekezetben van már csoportunk, ám fontos lenne, hogy még több nyitott, befogadó gyülekezet legyen. Más felekezetekkel is van kapcsolatunk.

SZÓSZÓLÓ: *Te nemcsak lelkész vagy, hanem addiktológiai szakember is. Hogyan egészíti ki ez a kettő egymást? Mit jelent ez a kettő a te életedben?*

NBK: Mindenből csak egy kicsit vagyok. Kicsit védőnő, kicsit lelkész, kicsit addiktológus. Mindig úgy dolgoztam, hogy jelen volt az egészségügy is, de az egyházi vonal is az életemben. Úgy látom, hogy mindkettőre szükség van. Jó együttlátni a kettőt. A munkám során pedig ezt a kettőt össze tudom kapcsolni.

SZÓSZÓLÓ: *Többször hivatkoztál a szüleidre, akik ezt a*

szolgálatot indították, ez a te életed része is volt. Láttad az ívet, amit ez a misszió befutott, benne vagy a jelenben, és nyilván van egy jövőképed is. Milyen ez a jövőkép?

NBK: Nagy ajándéknak élem meg a jelenlegi helyzetet, mert sosem gondoltam volna, hogy ez így lesz. Édesapám alapozó ember volt. Olyan oszlopokat épített fel, amelyek ma is tartják ezt a szolgálatot, amely gyakorlatilag sokáig az ő személyükre épült. Ezt én nem tudom nyújtani. Viszont úgy látom, hogy a mai korban is megállja a helyét ez a szolgálat szakmailag, és ebben én is Isten eszköze lehetek. Fontosnak tartom, hogy tudjunk úgy létezni ebben a világban, hogy a mai embert is meg tudjuk szólítani ezzel az üzenettel, tanuljuk, hogy munkatársi közösséggel, csapatmunkában tudjunk dolgozni, ahol mindenkinek megvan a maga feladata.

SZÓSZÓLÓ: *Hogyan képezed, mi lesz ezzel a szolgálattal 20, 50, 100 év múlva?*

NBK: Egy vágyam biztosan van: a szolgálat evangéliumi üzenete maradjon meg. Azt látom, hogy ez sok helyen másodrendű dologgá válik. A nemzetközi Kékkeresztnél is így érzem. Hogy szervezetileg hogyan fog-e működni, azt nem tudom.

SZÓSZÓLÓ: *Volt-e olyan történet a munkád során, ami nagyon megfogott?*

NBK: Én úgy élek, hogy egy-egy ének, imádság, ige összeköt valakivel. Rengeteg tanulok. Sok embert kísértem az első találkozástól mostanáig. Volt egy hajléktalan asszony, aki a mélyszegénységből, hajléktalanságból, depresszióból, alkoholizmusból szabadult meg, és gyógyította az Isten az életét. Aztán elszólította Isten egy betegséggel, mert talán nem akart több terhet rátenni, amit már nem tudott volna elhordozni. Sok ilyen történet, mozzanat van, ami megmarad egy-egy ember történetéből.

A dömösi programra jelentkezni a következő módon lehetséges:
személyesen: 1151 Budapest, Alag utca 3.,
telefonon: +36-1-307-7160, **e-mailben:** rim@rmk.hu vagy a
misszióvezetőnél: +36-30-567-6329

Makkainé Kutassy Zsuzsanna
minőségbiztosítási ellenőr
(Németország)

Játék- és drogfüggő voltam

MKzs: Nekem nem alkohol-problémám volt, hanem játék-, gép-, valamint gyógyszerfüggőségem. Nagyon kemény nyugtatót szedtem. Valójában drogfüggő voltam. De tíz évvel ezelőtt találkoztam Istennel. Így tudtam kilépni az egészségből.

SZÓSZÓLÓ: Mit jelentett a te életedben a játékfüggőség?

MKzs: Ennek volt egy kis előzménye is a családomban. Van egy testvérem. Édesanyánk ott-

hagyott minket, édesapám pedig alkoholista lett. Gyermekekorom óta ivott, de voltak időszakok, amikor letette a poharat. Aztán mikor édesanyám otthagyt minket, akkor újra az alkoholhoz nyúlt, és napi szinten ivott. Én egyszerre tanultam és dolgoztam, valamint a nagymamámat gondoztam, mert ő ott lakott nálunk. Az édesapám engem hibáztatott, hogy édesanyánk miattam hagyott el minket. A nővérem akkoriban külföldön élt. Egyszer aztán megelégedtem azt, hogy a mi családjunkban mindenki mindent megengedhet magának, és senkit nem érdekel semmi. Akkor miért pont én foglalkozzak bárkivel, bármivel? Ekkor volt az a pont az életben, amikor egy este azt mondtam, hogy itt van nem messze egy kocsmá, most oda átmegyek, és jól berúgok. De az alkohol nekem nem jött be, valószínűleg azért sem, mert apukámat láttam alkoholistaként, és ez engem nem vonzott. De azon az estén úgy gondoltam, hogy kiütöm magam, hogy ne tudjak semmiről, ne kelljen semmivel foglalkoznom. Ezt gyorsan, kevés pénzből el is értem. Voltak ott játékgépek is, gondoltam ilyen kótyagos állapotban eljátszom a maradék pénzemet. Akkor sok pénzt nyertem: kifosztottam a gépeket.

SZÓSZÓLÓ: Mi történt ezután?

MKzs: Hazamentem. Az egész boldogsággal töltött el. Végre a sok rossz mellett valami pozitív dolog is történt velem, ha másképpen nem, legalább anyagilag. Aztán másnap is játszottam, akkor is nyertem. Aztán elköltöztem Székesfehérvárra, mert a nagyim meghalt. Gondoltam, hogy akkor ezzel befejeződött a játékgépezés az életemben. Lakást béreltem, és egy trafikban dolgoztam. Eljárógtam mindenféle kocsmákba, közben pedig nyugtatót szedtem, amit mindenféle orvossal írtattam fel. Senki nem kérdezte tőlem, hogy mire kell. Aztán elkezdtem kaszinókba járni, mind-egyikben ismertek már. Ott játékgépeztem.

SZÓSZÓLÓ: Megkérdezhetem, hogy mennyi pénzt vesztettél el?

MKzs: Nem tudom összegben megmondani, de sokat, és azt az összeget jó lett volna inkább egy alapba betenni, hogy saját ott-hont teremtesek magamnak.

Egyszer az egyik napon, amikor munka után mentem haza, nem a postára mentem, hogy feladjam az aznapi bevételt a trafikból, hanem a szokásos kocsmámba, ahol mindig játszottam, és az utolsó forintig beleszórtam a pénzt. Az utolsó gombnyomással vissza-

nyertem pontosan azt az összeget, amit fel kellett adnom. Akkor kimentem az utcára, leborultam a földre, elkezdtem sírni és kértem az Istent, hogy segítsen ebből kiszállni, mert ez az életforma tönkretesz. Akkor még nem ismertem a Kékkeresztet, és Istennel sem volt semmilyen kapcsolatam. Másnap elmentem a pszichiátriára és kértem az orvost, hogy vegyenek fel. Elmondtam neki, hogy gyógyszerfüggő vagyok, napi 15-20 szem 2 mg-os Rivotril szedek, és szeretném ezt abbahagyni. A játékgép-függőségemről nem beszéltem neki. Bevonultam a pszichiátriára. A táskám tele volt gyógyszerrel, pénzem is volt.

SZÓSZÓLÓ: Ott tudtak segíteni neked?

MKzs: A pszichiátrián egyik gyógyszer helyett egy másikat adnak leszoktatásként. Ám ha úgy adódik, arra is van lehetőség, hogy az ember kimenjen a városba. Egy darabig ez úgy ment, hogy a kapott gyógyszerem mellé még szedtem a Rivotril is, persze ezt nem tudták. Ugyanis nem volt elég az a mennyiség, amit adtak helyette. Két hét után kimentem a városba egy kaszinóba játszani, el is játszottam minden pénzemet. Másnap a viziten a kezelőorvosom azt mondta, hogy látja jobban vagyok. Akkor én kértem, hogy szeretnék vele négy szemközt beszélni. Bementem a rendelőjébe, és mondtam neki, hogy nézze meg, mennyi gyógyszer van a táskámban, és hogy mennyi gyógyszert szedtem be a mellé, amit ők adnak. Mondtam, hogy semmivel sem vagyok jobban, a gyógyszerfüggőségem ugyanúgy megvan. Elmondtam neki a játékgép-függőségemet is. Nagyon megdöbben, és mondta, hogy akkor a továbbiakban ezek figyelembevételével fognak kezelni. Persze a kezelés továbbra is csak a gyógyszeres kezelés maradt. A kórteremben találkoztam össze egy hölgygel, aki már ismerte a Kék Keresztet, és megkérdezte tőlem, hogy nem akarok-e kimenni vele az alkalmukra. Mondtam, hogy nem ismerem, de ennél lejjebb már nem kerülhetek, vigyen, ahova akar. Ha az orvos kienged, akkor kimegyek. Kiengedett az orvos, és én elmentem vele. Ott nem emlékszem, hogy mi jött ki belőlem, de vagy három órán át beszéltem a csoportban. A csoportvezető azt mondta, hogy hétfőtől el tudnak vinni Dömösre, ahol tudnak nekem segíteni. Mondtam, hogy én nem ismerem azt a helyet, nem tudom, hogyan tudnak segíteni, de itt vagyok, csináljanak, amit tudnak. Összepakoltam és elmentem Dömösre. Ott teljesen mást tapasztaltam, mint a pszichiátrián. Nem néztek le, nem vetettek meg, hanem szeretet vett körül. Éreztem, hogy látják, hogy problémám van, segíteni akarnak, és tudják, hogy ezért jöttem ide. Az első két nap egyébként kétségek gyötörték, hogy mit akarnak itt tőlem, én nem fogok „hites énekeket” énekelni stb. Az első íge, amit kaptam, az az volt, hogy „A hit ballásból van, a hallás pedig Isten Igéje által”. Mondtam, hogy biztos nyomoztak utánam, hogy tudják, nem figyelek Istenre, és most ezzel akarnak zsarolni. Egy darabig csak szenvedtem. Aztán Zoli bácsi és Margit néni beszélgettek velem. Margit néni a kezembe adta az élettörténetét, és mintha magamról olvastam volna, mondtam, hogy engem már Isten az első ígével megszólitott, hogy a hit hallásból van.

SZÓSZÓLÓ: Hogyan kezdődött a kapcsolatod Istennel? Hogyan jelent meg az életedben? Mi volt az, amit te tapasztaltál?

Kötődés & függőség

MKZs: Nekem itt kezdődött az új életem. Itt tértem meg, ami azt jelentette, hogy az életem száznolcvan fokos fordulatot vett. A gondolkodásom, a hozzáállásom dolgokhoz, amiket addig lényegesnek tartottam, azok hirtelen lényegtelené váltak és fordítva. Elmúlt a sóvárgásom is, hogy játékgépezek, és hogy nyugtatót szedjek.

SZÓSZÓLÓ: És az elmúlt tíz év?

MKZs: Az elmúlt tíz évben férjhez mentem, és időközben az édesapám is megszabadult az alkoholtól. Munkahelyet találtam. Isten mindent megadott. Édesanyám otthon van. A testvérem is elindult egy úton. Németországban is megtapasztal-

hatjuk Isten jelenlétét, keresztyén szomszédaink vannak, a munkahelyemen egy orosz emberrel a megtérésről beszélgetek. Annyira sok olyan élethelyzet volt, amire azt tudom mondani, hogy ott volt Isten.

SZÓSZÓLÓ: Most, hogy szülő leszel nemsokára, mire fogsz odafigyelni? A mintákra, amiket neked el kellett szenvedned?

MKZs: Mindenképpen szeretném, hogy halljon Istenről, a megváltásról, a kegyelemről. Azt az Istentől kapott szeretetet szeretném nyújtani neki, amit én is kapok Istentől.

Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió

A KIMM egyházunk kábítószerfüggő fiatalok rehabilitációjával foglalkozó szolgálata Ráckeresztúron. Ismeretes, hogy évtizedekkel ezelőtt a református egyház volt az első, amely még a rendszerváltoztatás előtt adott érdemi választ a kábítószer-probléma kihívásaira. Ismeretes ugyanis, hogy a szocialista társadalomban „nem létezett” ilyen probléma—mint ahogy munkanélküliség vagy homoszexualitás sem. A ráckeresztúri otthon Topolánszky Ákos református lelkész alapította, aki aztán államtitkárként hazánk drogpolitikájának atyja lett. Az ő munkáját vette át Victorné Erdős Eszter, aki jelenleg az otthon vezetője.

Victorné Erdős Eszter

Hogyan történik a drogbetegek kezelése?

Mit gondolunk a drogbetegségről?

A drogfüggőség olyan betegség és rabság, amely az ember egész egzisztenciáját érinti, többet jelent, mint csupán a drog biokémiai hatásait. Bár minden beteg esetében ugyanazok a drogfüggőség tünetei, kialakulásának okai nem azonosak. A drogprobléma azt jelzi, hogy beteg a függő személyisége, és ha csupán „leszoktatjuk”, méregtelenítjük, de nem tanítunk neki teljesen új életvitelt, csak időlegesen segítünk a betegnek, hiszen a test és a lélek gyógyítása elválaszthatatlan egymástól.

Hogyan történik a kezelés?

A kezelés megkezdése előtt nemcsak a tüneteket, hanem a kialakulás okait és lehetőségeit is igyekszünk megismerni és feltárni. Megfigyeléseink alapján szenvedélybetegek esetében, járóbeteg- és bentlakásos kezelésnél egyaránt a holisztikus megközelítés bizonyult hatékonynak. Ez azt jelenti, hogy a kezelés során nemcsak a fizikai tünetekre összpontosítunk, hanem a szenvedélybetegséget előidéző érzelmi-szellemi, társadalmi, családi okokat is igyekszünk feltárni, az embert mint egészet gyógyítjuk.

Hitünkéből és a narkomániára vonatkozó tapasztalataink nyomán a terápiát Isten szabadító evangéliuma, a szakmai ismeretek és tapasztalatok segítségével, az emberiség és a szeretet jegyében kívánjuk végezni, a terápiás közösség keretein belül. Mi, segítők, hiszünk abban, hogy ami az embereknek lehetetlen, Istennél az is lehetséges. A segítő szakmában a legkiválóbb tudás csak akkor hatékony, ha szeretetben nyújtjuk a kezelést. Nem a pszichoterápiás eszközök, hanem elsősorban az emberek közti kapcsolat gyógyít. A beteg a terápiás személyzettel együtt dolgozik saját változásán, gyó-

gyulásán. A terápiás közösségben sok mindent maguk a betegek határoznak meg a napirendtől kezdve a csoportok tematikájáig, a közösen megélt eseményeket az önismereti, készségfejlesztő, konfliktuskezelő és személyiségfejlesztő csoportokban beszéljük meg.

A gyógyítás igen összetett folyamat, hiszen a méregtelenítésen kívül az elhanyagolt betegségek kezelését, a szenvedélyfüggő jogi helyzetének tisztázását is jelenti (rendőrségi ügyek intézése, hiányzó iratok beszerzése), ugyanakkor fontos része a munkára nevelés, a személyiség fejlesztése, a családterápia is. A függőségmentes életre vágyónak meg kell tanulnia a szabadidő eltöltésének módját is, megismernie, megértenie és elviselnie a való világot, hogy képes legyen örömet találni benne, és ne meneküljön ismét a látomások világába.

A bődtölt szerek nem teszik lehetővé, hogy a betegek megtanulják az élethez szükséges készségeket, ebből is adódhatnak pszichés gondjaik. A terápia során olyan kompetenciákat, készségeket tanulnak meg a betegek, amelyekkel képesek lesznek szermentes és függőségmentes életet élni.

Az idő múlásával egyre összetettebb és felelősségteljesebb feladatot kapnak: a terápia végén lévők feladata a napi munkák, terápiás összejövetelek szervezése, a folyamatok megfigyelése, irányítása, nekik kell döntést hozniuk mindennapi feladataikban és biztosítaniuk a hatékony kommunikációt társaik között. Míg szinte terapeutaként működnek, javul a beleérző képességük, miközben másoknak segítenek, saját gondolkodásuk is megváltozik. Az eredményesség érdeké-

Kötődés & függőség

ben rendkívül fontos az utógondozás, hiszen a szabadult szenvedélybeteg számára az igazi harc a kezelés után kezdődik. Ilyenkor a családnak, az önszolgáltató csoportnak és a professzionális segítőknek egyaránt támogatniuk kell a felépült szenvedélybeteget.

A Ráckeresztúri Drogtérapiás Otthon szakmai és emberi segítséget nyújt az oda jelentkezőknek, hogy a lakók saját döntésük alapján, a munkatársak és a terápián résztvevők támogatásával megszabadulhassanak a kábítószer-használat szenvedélyétől.

Célunk az, hogy tudatosítsuk bennük problémáikat, megtanítsuk a szermentes boldogulást, segítsünk a kiegyensúlyozott, teljes értékű életvitel kialakításában, hiszen nehéz egy új életformát megtanulni. Azzal segítjük a drogosokat, hogy megtanítsuk nekik minden olyan készséget, amikkel győzhetnek, és úgy alakítjuk a környezetüket, hogy ezek megtalálhatók és megtanulhatók legyenek. A terápiás személyzet feladata, hogy biztonságot nyújtó háttérként biztosítsa a gyógyulást, miközben összes tudását átadja a lakóknak, és segít nekik jó döntéseket hozni.

A terápia alappillérei

Keresztyén program

Az otthon keresztyén emberek hozták létre és működtetik, programja a hitben járó munkatársak életvitelét és értékrendjét tükrözi. A vallási hovatartozás vagy életgyakorlat természetesen nem feltétele sem a felvételnek, sem a programban maradásnak. Hitet nem tudunk átadni, tanítani, mi csupán „eléljük éljük”, és bizonyosságot teszünk a szenvedélybetegeknek saját hitünkéről.

Önszolgáltatás

A szenvedélybeteg csak akkor gyógyul meg, ha önmagát tudja győzni a kezelés sikeréről, de ehhez szüksége van a terápiás személyzet támogatására is. Ha nem kedvező a pszichológiai környezet, motiváció helyett csupán a megfelelési kényszer dolgozik a betegben. Hogy ezt elkerüljük, folyamatosan figyelniük kell arra, hogy ne döntsünk helyettük, hanem segítsük őket dönteni a saját életük kérdéseiben, és ne tekintsük őket bajkeverőknek, ha nem követik a mi elképzeléseinket. A mi dolgunk az, hogy segítsük őket, találják meg problémáikra saját megoldásait.

Munkaterápia

Ez elsősorban a házi- és a ház körüli munkákat jelenti: kertművelést, asztalosmunkát, már csak azért is, mert nincs erre képzett személyzetünk az otthonban.

Közösségi élet

A kezelés során igen fontosak az egyéni és csoportos beszélgetések. Egyéni beszélgetés alatt a négy szemközti beszélgetést értjük, amelyet mentora (esetkezelője) – főként az ő feladata ez –, az intézeti lelkész, az otthonvezető, a pszichiáter folytat a lakóval. Minden kliensnek van egy mentora, akivel rendszeresen, egyéni terápiás terv alapján beszélget. Ezek célja a személyiség feltárása, az érzelmi támogatás, az önismeret elmélyítése és természetesen a gyógyulás segítése. A beteg hetente minimum egyszer, de általában ennél többször lelkipogozói beszélgetésen vesz részt.

Csoportos közösségi programok alatt a reggeli, délutáni, esti találkozásokat és a délutáni csoportfoglalkozásokat értjük (hétköznap 2-3 van), mint: bibliaóra, szemináriumok (meghatározott témájú beszélgetések), lakótársi megbeszélések (önszolgáltató csoport), lakógyűlés (nagy csoport), visszaesést megelőző csoport (önszolgáltató csoport) és egyéb alkalmi csoportok (konfliktuskezelő csoport, problémamegoldó ülések, stb.). A napot az esti áhítat és az azt követő esti találkozás zárja.

Hétvégén kimenők vannak, illetve közös kirándulásra, uszodába, vasárnap pedig istentiszteletre megyünk.

Eddigi tapasztalataink alapján úgy látjuk, hogy akkor hatékony a kezelés, ha a betegek nem elfojtják, hanem felvállalják érzéseiket. Meg kell tanulniuk felelősséget vállalni tetteikért, ezért rájuk bízunk, hogy személyesen gondoskodjanak egymásról. A segítőknek az egyénre szabott terápia során folyamatosan figyelemmel kell követniük a beteg fejlődését, ellenőrizni kell, hogyan végezte el a rá bízott feladatokat, és azt is, hogy képes-e együttműködni mind társaival, mind a terápiás személyzettel.

A terápia végére a gyógyult szenvedélybetegnek több készséget is el kell sajátítania ahhoz, hogy boldogulni tudjon a szermentes életben. Ezek a készségek a következők: kezdeményező- és empátiás készség, tudnia kell csapatban dolgozni, ehhez pedig szüksége van arra, hogy következetes, megbízható és szavahihető legyen. Tudnia kell megoldani a konfliktusait, merjen és tudjon dönteni, ha választás elé kerül, de ha szükséges, legyen képes segítséget is kérni. Számítalan olyan kockázatos helyzetbe és érzelmi állapotba kerülhet valaki a hétköznapok során, melyek elkerülése lehetetlen, és ha az érintett szenvedélybeteg nem tud mindezzel megbirkózni, könnyen kiszolgáltatott helyzetbe kerülhet. A kiszolgáltatottság pedig olyan stresszforrássá válhat, amely végül alkalmi szerhasználathoz, vagy akár visszaeséshez is vezethet. Szükséges, hogy a beteg rendelkezzen pontos énképpel, tudja kezelni az érzelmeit, megvalósítható célokat tűzzön ki maga elé, tervezze meg mindennapjait.

Gyógyult szenvedélybetegnek azt tekintjük, aki sikerrel végezte el a programot, önreflexivitásra képes, van munkahelye és lakhelye, kapcsolatban áll közvetlen hozzátartozóival, tagja a helyi gyülekezetnek vagy más támogató csoportnak.

Nem a drogosokról szól a kezelés, hanem az emberekről, akiknek problémáik vannak.

www.drogtterapia.hu

Magyarországi Református Egyház
Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió
Drogtérapiás Otthona

Szószóló

www.refmenthet.hu

~ 18 ~

2014. szeptember X. évf. 2. szám

Kötődés & függőség

A szenvedély és én

Dr. Zala Attila ~ pszichiáter

Égész életemben ragaszkodtam a szenvedélyhez, sőt kerestem azt. És most megkaptam a kérdést Zoltántól: Hol a határ szenvedély és a betegség között? A kérdés annál inkább megdöbbentő, mert általában hasításban gondolkodunk: van a szenvedély, amely szép, nemes és örömforrása. Mint maga az élet. És van a szenvedélybetegség, amely megalázó, nyomorúságos. Mint maga a pusztulás. Akkor most hogy is van ez?! Hol van az átmenet a kettő között?

Én már nem vagyok mai gyerek, és a kor múltával az egyik legfájdalmasabb veszteség, hogy el kell(ene) engednünk a szenvedélyeinket. De miért fáj ez úgy?

Tulajdonképp — ha őszinte vagyok — nem tudom. Csak azt látom, az egész világ keresi a szenvedélyes szerelmet, a szenvedélyes lelkesedést, a szenvedélyes küzdelmet a sportban, a forradalmakban. Még egy prédikáció is csak akkor zeng lelkesítően, ha a lelkészt fűti valamilyen belső szenvedély. A hűvös, racionális, kimért prédikáció valahogy nem hat az emberekre.

Tehát a szenvedély, az jó. Ám ekkor fölbukkan valami szörnyű a túloldalon. Az árnyékban, amit mi nem is szeretnénk látni. Milliók keresik a szenvedélyt az olcsó idegrendszeri mérgekben, amiket udvariánisan alkoholnak vagy drogoknak nevezünk. „Szenvedélyes” fölindulásra hivatkozva követnek el emberek gyilkosságokat. Sőt, akár háborúk kitörését is okozhatja a szenvedélyes gyűlölet, a szenvedélyes hiúság, egy szenvedélyes szerelem elvesztése fölött érzett gyilkos düh. Így okozhat tragédiát, vérontást a szenvedélyes, fanatikus hit is, ha az emberség, empátia, a másik vallású ember tisztelete nélkül lobban lángra.

Tudom, provokatív gondolat a szenvedélyes szerelmet és az elbutult alkoholistát iszákosságát kapcsolatba hozni egymással. Mégis van valami félelmetes kapcsolat a fölemelő és mocskos, a gyönyörű és pusztító között.

Szeretem az életet egy spektrumban látni, a fontos dolgokat nem fekete-fehéreként értékelni, hanem árnyaltan, hatásukat megértve vizsgálni. Én úgy gondolom, a spektrum pozitív végén azok a szenvedélyek állnak, amelyek fölfelé emelnek, amelyek segítik a fejlődést, amelyek az életet támogatják. Gondoljunk csak Jézus szenvedélyes föllépésére pl. a kufárok ellen. De gondolhatunk csak egy katarzist kiváltó filmre is. Vagy egy gyönyörű prédikációra, ami érzelmeket indít. Egy tiszta szerelemre. De akár arra a lelkesedésre is, ahogy környezetvédők elindulnak, egy erdőt megtisztítani a szeméttől.

És mi áll a spektrum negatív végén? Azok a szenvedélyek, melyek lefelé húznak, és amelyekből viszály, pusztulás születik. Egyértelműen ilyen a drog, a gyűlölet, minden gonosz, rosszindulatú fölindulás.

Azt persze világosan kell látnunk, hogy minden szenvedély

tele van energiával. Nagy ereje van. Pont ezért tud oly hasznos is lenni. És persze minden szenvedély édes. Nehéz róla lemondani. Nem csak a szerelmes mond le nehezen szerelméről. A gyűlölködő is ragaszkodik tíz körömmel a gyűlöletéhez. A hazug politikus is ragaszkodik az édes hatalomhoz. És az alkohola is ragaszkodik az italhoz. Pedig tudja, belepusztul.

De ki tudja azt megmondani, amikor a szenvedély először föllobban, vajon megerősödve milyen irányt vesz az életünkben? Sokat látott, öreg szélhámos barátom szerint, „ha egy férfi és egy nő tekintete összevillan, s megjelenik köztük a szenvedély, abban a pillanatban a fájdalom csírája is megszületik bennük”.

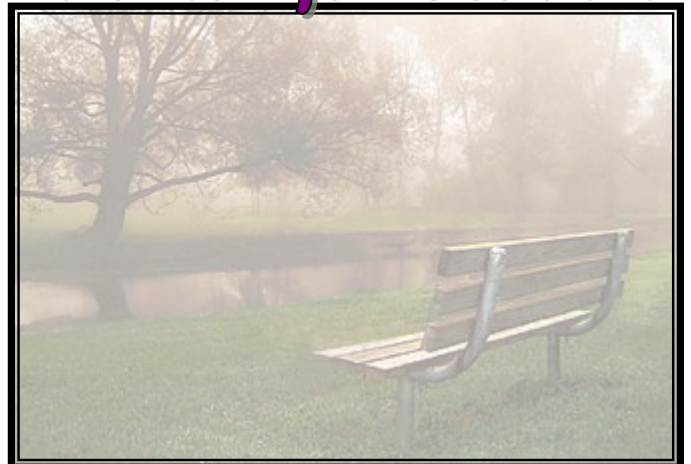
De ne hanyagoljuk el az egyik központi kérdést sem: hol kezdődik a betegség? Hol az a pont, ahol a belső vágyakozás ellenünk fordul, és a saját pusztulásunkat indítja el? Ahol elvesz a józan ész? Ahol elvesz a kontrollunk, s a belső erő öntörvényűvé, s kiszámíthatatlanná válik, mint egy örvény?

Én azt hiszem, akkor, amikor az egészséges belső céloknál fontosabbá válik a vágy. Amikor a velünk született belső vágnál (jobbá, többé fejlődni, egészségesnek, tisztességesnek maradni) a sóvárgás fontosabbá válik. Amikor a fölfelé mutató célok már csak üres szólamok lesznek. A lelki energiáinkat már valójában a szenvedély bitorolja.

Itt siklik föltre az emberi élet. Valójában belül mindnyájan érezzük, hogy végül mindent elveszítünk. Aki a szenvedély rabja lesz, persze ugyanígy elveszít mindent. Mint mindenki más is. Hiszen az élet végén két dolog marad meg: az Isten, és a szeretet. Csak a szenvedélybeteg az idejét, energiáját, érzelmeit, minden esélyét elszórta. A végén nem marad semmi. Se hit, se szeretet. Csak a szenvedély. Ám ekkor már élet, erő, és energia nélkül.

Mert, ami valamikor szép vágyakozásnak indult, addigra mindent elpusztított maga körül.

november 1-jén 18.00 órakor

barangoló istentisztelet

Kötődés & függőség

A drogfogyasztás szabályozásának kultúrtörténeti érdekességei

Ferenczi Zoltán: *Drogprevenció, pedagógus, iskola*
(Eötvös kiadó, 2003, Budapest) alapján

7. század: bevezetésre kerül az iszlám alkoholtilalom

10. század: Al-Biruni leírja a mekkai zarándoklatok között tapasztalható visszaélészerű ópiumhasználat tüneteit.

13. század: megjelennek az első korlátozó intézkedések a hasissal szemben.

1526: Mongólia meghódítja Indiát, és így ez az év lett az ópiumélvezet esztendeje.

1536: a spanyolok meghódítják Perut. Mivel a katolikus hittérítők megszüntetik a törzsi kultuszokat, amely része volt a kokacserje levelének fogyasztása, hogy helyet készítsenek a katolikus vallás felvételének. Ám az eredeti vallás felszámolásával — amely szabályozta a kokain fogyasztásának mértékét — megjelent a kokacserje visszaélészerű használata is.

17. század: Federovics Mihály cár kivégeztet mindenkit, akinél drogot találnak.

1604: I. Jakab angol király 4000-szeres vámot vet ki a dohánytermékekre.

1620: az első jelentések a kínai nikotinfogyasztásról.

1628: Ming császár tiltó rendelkezésének bevezetése a nikotinfogyasztás ellen.

1636: az európai pestisjárvány idején elterjedt terápiás és preventív eszköz volt a nikotinfogyasztás

1638: Murád szultán erélyesen fellép az ópiumevés szokása ellen.

1642: a pápa kibocsát egy bullát, amelyben kiátkozással fenyeget mindenkit, aki az egyházban dohányzik. A mise alatt dohányzó papokat örök kárhozattal fenyegeti.

1650: betiltják a dohányzást Bajorországban, Szászországban és Zürichben. IV.

Murad elrendeli a dohányzásért járó halálbüntetést (25.000 embert végeztek ki).

1685: „Életünk és egészségünk szempontjából semmi nincs, mi oly hasznos lenne, és annyi szolgálatot teljesítene, mint a dohány” - mondta Frigyes Vilmos brandenburgi választófejedelem háziorvosa.

1691: Lunebergben (Németország) a dohányzást halálbüntetéssel sújtják.

1725: a Vatikán a Szent Péter Bazilikában ismét engedélyezi a dohányzást.

1736: Nagy-Britanniában „Gin-törvény” címen, jelentős árnövekedéssel akarják csökkenteni az alkoholfogyasztást.

1792: Kínában az ópiumárusokat megfojtás által végzik ki

1800: A napóleoni háborúból hazatérő egyiptomi seregek megismertetik Franciaországgal a kannabiszt.

1804: Thomas Trotter edinburghi orvos szakcikke szerint az iszákosság az elme betegsége.

1845: New Yorkban betiltják az alkohol nyilvános értékesítését.

1848: Németországban a forradalom befejeztével befejeződik a nikotin tilalma is. Ettől az évtől a nikotin legális drog.

1851: Vatikán a dohányzással kapcsolatos ellenző írárok szerzőit fogházzal fenyegeti.

1882: az USA-ban a mértékletességre való nevelés a kötelező tanterv része lesz.

1884: megjelenik Freud „Über Coca” című tudományos közlése, amely a kokaint mint sikeres pszichoterápiás szert népszerűsíti.

1903: a Coca-Colát ettől az évtől már nem kokainnal, hanem inkább koffeinnel dúsítják.

1906: az amerikai gyógyszerpiacon kapható pszichoaktív szerek árusítását korlátozó törvény lép életbe.

1910: ettől az évtől Németországban már nem lehet kannabisztartalmú cigarettát kapni.

1916: Az USA gyógyszerkönyve leveszi a tiltott drogok listájáról a Whiskyt és a Brandyt.

1917: az Amerikai Orvosi Szövetség eltiltja az alkohol közforgalomba hozatalát és gyógyászati felhasználását.

1920: az USA egész területén életbe lép az alkoholtilalom.

1928: létrejön az iráni ópiummonopólium, így ettől az évtől már nem lehet ópiumot szabadon termelni.

1930-40-es évek: rendkívül erős és befolyásos maffiaszervezetek jönnek létre, amelyben kielemlkedő az USA és Olaszország térsége.

1936: nemzetközi jogszabályok révén lehetővé válik a maffiaszervezetek elleni nemzetközi fellépés.

1938: a Szovjetunió 50 tonna ópiumot vásárol Afganisztántól, ezzel minden idők legnagyobb legális kábítószer-kereskedelmét valósította meg.

1941: Csang-Kai-sek kínai tábornok elrendeli a kínai mákültetvények 100%-os felszámolását.

1945: megjelennek az illatosított cigarettafajták. Ekkortól számít a nikotin igazán veszélyes drognak...

1956: az USA-ban lehetővé válik a halálbüntetés abban az esetben, ha valaki 18 év alatti fiatalnak heroint ad el.

1958: Afganisztánban ópiumtilalmat vezetnek be, amelynek semmilyen hatása nincs.

1962: az USA Legfelsőbb Bíróság kimondja, hogy a kábítószer-függő — hasonlóan az elmebeteghez — kényszer hatása alatt áll, így nem büntethető. Mindkettő beteg, így betegként is kell kezelni.

1964: megjelenik az első elemző orvosi cikk, amely kimutatja a nikotin orvosi ártalmait.

1969: a nikotinfogyasztás évi 70 millió szál cigarettával nő.

1970: A Gallup felmérése szerint a nikotinkipróbálók aránya 9%-ról egy év alatt 30%-ra (egy másik tanulmány szerint 43%-ra) emelkedett.

1970: A Szovjetunióban 2 év alatt 50%-kal emelkedett a cigarettakereskedelem. Franciaországban fertőző betegségként kezelik a drogfüggőséget, mint az alkoholistust vagy nemi betegséget.

1971: „A kábítószer-élvezet” Amerika első számú közellensége” (Nixon)

1972: Az olasz kormány jóváhagyja, hogy a kábítószerfüggőket betegként és

nem bűnözőként kell kezelni.

1979: a Szovjetunió afganisztáni offenzívája jelentősen hozzájárult Afganisztán ópiumnagyhatalommá válásában.

1986: Pakisztánban közel 200 titkos laboratórium működik, amelyek az afgán ópium feldolgozására szakosodtak.

1988: Oroszországban és Ukrajnában elkezdik irtani a házi mákültetvényeket.

1990: a Szovjetunió felbomlása után megerősödik a korábban KGB által felügyelt országok illegális kábítószerkereskedelme.

1992: Irán 1 millirád dolláros beruházással 840 km hosszú falat épít annak érdekében, hogy elzárják a csempésztvonalakat.

1994: Afganisztán a világ első ópiumtermelő országa.

1995: A „Balkán-út” Törökország felől az európai piac 30%-át látja el.

1998: Az EU felnött lakosságának 5-30%-a, míg ifjúságának 40%-a próbálkozott kannabisz-szívással.

2010-es évek: feltűnnek a dizájner drogok

Ihat-e, aki már szabad...?

Interjúalanyunk felelős beosztásban lévő köztisztviselő, aki bár nyíltan vállalja addikt múltját, ilyen nyilvánosság előtt azt kérte, hogy neve ne legyen beazonosítható. Így kérésére nevét nem közöljük, és monogramját is megváltoztattuk.

SZÓSZÓLÓ: Mikor volt az első pont a te élettörténetedben, amikor azt mondtad, hogy ez így nem mehet tovább, változtatni akarsz?

XY: Ez már nagyon régen volt, a 70-es évek elején. Többször próbálkoztam mindenféle emberi praktikákkal: gyógyszer, orvosi beavatkozások, Esperál tableta, beültetések.

SZÓSZÓLÓ: Mivel foglalkoztál?

XY: Köztisztviselő voltam. Nyolc évvel ezelőtt mentem nyugdíjba úgy, hogy akkor én voltam az egyik legmegbecsültebb ember. Nagyon jól tudtam kezelni az alkoholproblémámat, még a legvégső stádiumban is. Nem tudta senki, hogy ezzel küszködök. A munkámat rendesen elvégeztem, alapos voltam, tudtam, hogy mit kell csinálnom.

SZÓSZÓLÓ: Hogy kerültél Dömösre?

XY: Dömösre egy véletlen folytán kerültem, de tudom, hogy véletlenek nincsenek. A feleségem, lányaim és édesanyám ismerték Dömöst, hallottak róla, mivel az akkori lelkészünk, Papp László, saját bizonyágtétele szerint lelkészként jutott hitre, és azelőtt maga is alkoholproblémával küzdött. Ő többször is feljött hozzánk, hogy menjek el Dömösre. Én mindig azt mondtam, hogy nekem arra nincsen szükségem. Közben tudtam, hogy miért nem akarok Dömösre menni. Tudtam, ha Isten megszabadít, és hívó embernek kell lennem, akkor le kell mondanom egy csomó olyan dologról, ami fontos volt nekem. Ezért hallani sem akartam róla. A végén pedig már használhatatlan voltam. A munkámat ugyan el tudtam látni, ott nem tudtak erről, de egyébként már semmire sem voltam használható. Végül a feleségem és a lányom ment el az Alagi térre, és szerzett egy beutalót a 2001 decemberében tartandó gyógyító hétre. Mikor hazajöttek, megleptek ezzel, de úgy voltam velem, hogy

lássák, milyen jó apa és férj vagyok, értük még ezt is megteszem: felmegyek Dömösre két hétre. Úgy gondoltam, hogy majd elmúlik ez a két hét, valahogy ki fogom bírni.

SZÓSZÓLÓ: Hogy történt a fordulatod?

XY: Nem tudom. Ez nem volt kézzel megfogható dolog. Tudatosan autóval jöttem, mert ha nem azzal jövök, akkor talán meg sem érkeztem volna soha. Az előadótérben a pulpitussal szemben ültem le elől. Érdekes módon az elvonási tüneteim három nap alatt elmúltak, amelyek egyébként máskor mindenféle gyógyszeres kezelésekkel együtt is hetekig tartottak. Miután ezek megszűntek, elkezdtem figyelni, figyelni és figyelni. Nem tudom, ez egy olyan hatalmas és csendes csoda volt.

SZÓSZÓLÓ: Mikor innen hazamentél, akkorra elmúlt a késztetésed, hogy igyál?

XY: Igen. Egyáltalán nem volt késztetésem. Úgy mentem innen haza, hogy a föld felett lebegtem, és hihetetlenül boldog voltam. Aztán otthon tapasztalnom kellett a káoszt, amelyet magam mögött hagytam, és ezt rendbe kellett tennem. Sikerült mindent elintézni, persze nem egyedül, hanem az Úr Isten és a családom segítettek ebben. Csodálkozom a feleségem hűségén, mert ez az élettörténet harminc évet ölel fel. Úgy estem bele az alkohol fogságába, hogy mikor észrevettem, hogy ez probléma, akkor már késő volt, nem tudtam belőle kimászni.

SZÓSZÓLÓ: Hogyan kerültél kapcsolatba gyülekezettel?

XY: Hívó családban nevelkedtem. Nem volt tőlem idegen a vallás. Édesapám kántor volt, ő a református templomba hordott rendszeresen. Édesanyám katolikus volt, ő pedig a katolikus templomba vitt rendszeresen. Ettől függetlenül csak a nagy ünnepekkor jártunk templomba a feleségemmel együtt. A lányaink viszont már egészen korán bekerültek a pomázi ifibe, talán az én állapotomnak köszönhetően is. Valószínűleg menekültek, és